

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

การพัฒนาพิพิธภัณฑ์ดิจิทัลจืตอผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

(The Development of Southern Weaving Digital Museum)

จัดทำโดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพร ศรีประสิทธิ์

รศ.ดร. วรณา ประยุกต์วงศ์

อาจารย์ฉัตรไชย จันทร์พริ้ม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

การนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุน มอ. เพื่อการวิจัยและพัฒนาภาคใต้

ประจำปี 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้และลวดลายผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จากงานวิจัยและโครงการ/กิจกรรมต่างๆในการส่งเสริมและพัฒนาผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ที่ดำเนินการโดยศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพและวัฒนธรรม ตั้งแต่พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา สำหรับจัดทำฐานข้อมูลผ้าทอ และ (2) นำองค์ความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์โดยพัฒนาในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ดิจิทัลลวดลายผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ผ่านทางเว็บไซต์ของศูนย์ฯ คือ www.artscultural.psu.ac.th

ออกแบบเว็บไซต์ด้วยโปรแกรม Macromedia Dreamweaver, Macromedia Flash โดยใช้ภาษา PHP และใช้ MySql ในการทำฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ โดยเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลลวดลายผ้าทอพื้นบ้านที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ดังนี้ (1) กลับมายังหน้าจอหลัก (2) เกี่ยวกับเราและความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์ฯ (3) ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (4) นิทรรศการศิลปะ : ลวดลายผ้าทอ (5) นิทรรศการและข่าว (6) ผลงานวิจัยและบทความ (7) ฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (8) แบบสอบถาม (9) สมุดเยี่ยม (10) เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง สำหรับฐานข้อมูลที่จัดทำขึ้นนั้นประกอบด้วย ช่างทอผ้าพื้นบ้านทางด้านภูมิปัญญาและพัฒนารองของภูมิปัญญา และฐานข้อมูลกลุ่มทอผ้าพื้นบ้านทางด้านแบบแผนการผลิตและการตลาดผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ใน 5 จังหวัดของภาคใต้ คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา

พัฒนาเว็บไซต์โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และผู้สนใจทั่วไป ภายหลังจากออกแบบเว็บไซต์แล้วนำไปทดลองใช้ และนำผลที่ได้มาพัฒนาเว็บไซต์อีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้ โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และเชิญชวนให้เยี่ยมชมเว็บไซต์เป็นระยะเวลา 4 เดือน ผู้เยี่ยมชมทั้ง 42 คน มีความพึงพอใจเว็บไซต์โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$) ทั้งในส่วนของเนื้อหา รูปภาพ และความรู้ที่ได้รับ เว็บไซต์ช่วยสร้างความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาไทย

Abstract

The objectives of this research were (1) to study and collect tradition weaving designs and knowledge of Southern weaving from researches and projects done by the Art and Cultural Center at PSU since 1992 for construction weaving database, and (2) to develop digital weaving museum web site as follow www.artscultural.psu.ac.th.

The web site was developed with Macro media Dreamweaver, Macro media Flash, PHP and used MySql for construction the database. The web site feature (1) Home (2) About us (3) Southern Textile (4) The collection (5) Exhibition & News (6) Research and Article (7) Database (8) Questionnaire (9) Guestbook (10) Links . For the database were technician and groups of the Southern tradition weaving from Suradthani, Nakhon-Srithammarat , Trang, Phatthalung and Songkla Province

The research instrument was questionnaire . The samples of this research were students, officers in PSU, and general users. After web site was developed, it was tried-out twice to public for 4 months. The forty-two samples were highly satisfy (\bar{X} =4.06) , on contents, pictures and knowledge. Lastly the web site created awareness on Thai wisdoms.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ดิจิทัลหอผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีภายใต้การสนับสนุนทุนวิจัยจากกองทุน มอ. เพื่อวิจัยและพัฒนาภาคใต้ และความร่วมมือร่วมใจของเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพและวัฒนธรรม ที่มองเห็นประโยชน์ของสังคมและเพื่อนมนุษย์เป็นสำคัญ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณนักศึกษาทำงานแลกเปลี่ยน ที่สละเวลาในการช่วยพิมพ์ข้อมูล ตลอดจนกองทุนผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ และช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ทุกคน ที่ร่วมรักษาผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบต่อไปยังลูกหลาน และเป็นสัญลักษณ์ของการอยู่ร่วมกันเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมไทยต่อไป ผู้วิจัยขอกราบคารวะความดีงามเหล่านั้นด้วยความยินดียิ่ง

ขอขอบ มูลนิธิกระจกเงา ซึ่งเป็นผู้ออกแบบเว็บไซต์ อาจารย์ฉัตรไชย จันทร์พรม ซึ่งเป็นผู้จัดทำระบบฐานข้อมูล และเจ้าหน้าที่จัดทำระบบแบบสอบถามออนไลน์ที่ช่วยกันพัฒนาเว็บไซต์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และตระหนักในคุณค่าและภูมิปัญญาของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

คณะผู้วิจัย

ธันวาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญภาพ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความสำคัญและที่มาของการวิจัย	1
2. วัตถุประสงค์การวิจัย	4
3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
4. ขอบเขตการศึกษา	4
บทที่ 2 การสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
1. งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	5
2. เว็บไซต์เกี่ยวกับผ้าทอ	7
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	17
บทที่ 4 ผลการวิจัย	15
1. การออกแบบฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	16
2. การออกแบบเว็บไซต์พินิจภัณฑ์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	26
3. การทดลองใช้เว็บไซต์เบื้องต้น	33
4. การใช้เว็บไซต์	38
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	41
เอกสารอ้างอิง	44
ภาคผนวก ก ฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	46
ภาคผนวก ข แบบสอบถามสำหรับการ try-out	54
ภาคผนวก ค แบบสอบถามออนไลน์	59
ภาคผนวก ง ผลการประเมินจากแบบสอบถามออนไลน์	61

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงภาพแรกเมื่อเข้าเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	18
ภาพที่ 2 โครงสร้างหลักของเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	20
ภาพที่ 3 แสดงภาพแรกเมื่อเข้าเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	28
ภาพที่ 4 แสดงหน้าจอหลัก (Home)	28
ภาพที่ 5 แสดงหน้าเกี่ยวกับเรา (About us)	29
ภาพที่ 6 แสดงหน้าผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (Southern Textile)	29
ภาพที่ 7 แสดงหน้านิทรรศการและข่าว (Exhibition & News)	30
ภาพที่ 8 แสดงหน้าแบบประเมิน	30
ภาพที่ 9 แสดงหน้าผลการประเมิน	31
ภาพที่ 10 แสดงหน้าสมุดเยี่ยมชม	31
ภาพที่ 11 แสดงหน้าเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับผ้าทอ	32

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ภูมิปัญญาของช่างทอผ้าจำแนกตามแหล่งทอผ้า	17
ตารางที่ 2 สถานภาพทางสังคมของช่างทอผ้าจำแนกตามแหล่งทอผ้า	18
ตารางที่ 3 ภูมิปัญญาและลักษณะการสืบทอดการทอผ้าของกลุ่มทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้	21
ตารางที่ 4 แบบแผนการผลิตของการทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้	22
ตารางที่ 5 แบบแผนการตลาดของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	23
ตารางที่ 6 ความคิดเห็นที่มีต่อเว็บไซต์และคุณค่าของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	33
ตารางที่ 7 ความพึงพอใจในการนำเสนอเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลภาคใต้	36
ตารางที่ 8 ความพึงพอใจต่อเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลภาคใต้	40

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นของเครื่องนุ่งห่ม อันเป็นหนึ่งในปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของการดำรงชีวิต มนุษย์ในยุคสมัยต่างๆ จึงได้คิดค้นวิธีทอผ้าและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนสามารถผลิตผ้าเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน และใช้ในกิจกรรมต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นผืนผ้าจึงเป็นหลักฐานที่เปรียบเสมือนบันทึกประวัติศาสตร์ที่ช่วยคลี่คลายเรื่องราว และให้คำตอบเกี่ยวกับชาติพันธุ์ของมนุษย์ได้เช่นเดียวกับหลักฐานชนิดอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการผลิตและผืนผ้าสะท้อนให้เห็นเรื่องราวของชนชาติ ทั้งในแง่ของวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่านิยม ความเชื่อ ศักยภาพของชุมชน รวมทั้งเหตุการณ์สำคัญๆ ทั้งทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และการติดต่อสัมพันธ์ของชุมชนกับท้องถิ่นอื่นๆ

ชนชาติที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทยรู้จักการทอผ้าและผลิตผ้าใช้เองมาเป็นเวลานาน ถึงแม้จะไม่สามารถระบุได้แน่ชัดว่าการทอผ้าในภาคใต้เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยใด แต่จากหลักฐานทางโบราณคดีและบันทึกจดหมายเหตุต่างๆ แสดงให้เห็นว่าผู้คนในภาคใต้รู้จักการทอผ้ามาตั้งแต่สมัยอาณาจักรศรีวิชัย (พุทธศตวรรษที่ 13 -18) เป็นอย่างน้อย ดังหลักฐานการขุดพบเวดินเผาซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ปั่นฝ้ายในบริเวณซึ่งเคยเป็นที่ตั้งของชุมชนต่างๆ และมีความเจริญรุ่งเรืองในช่วงพุทธศตวรรษที่ 13 - 15 นอกจากนี้ เนื้อหาเกี่ยวกับการทอผ้าที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็กภาคใต้ คำสอน และค่านิยมของคนในอดีตล้วนเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าการทอผ้าในภาคใต้นั้นมีมาตั้งแต่โบราณกาล เช่น ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้าของคนในจังหวัดตรังในเรื่องการเลือกคู่ครอง โดยผู้ชายจะเลือกผู้หญิงที่มีความสามารถและมีฝีมือในการทอผ้ามาเป็นคู่ครอง นอกเหนือจากทำไร่ทำนา จึงจะถือว่ามีความสมบูรณ์พร้อม ซึ่งจากประวัติความเป็นมาของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้น่าสนใจ ประกอบกับข้อสังเกตจากรายการของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ที่ค่อนข้างเรียบง่าย และไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายเหมือนผ้าทอพื้นบ้านของภูมิภาคอื่นๆ เป็นเหตุผลสำคัญที่ผลักดันให้ศูนย์ส่งเสริมศิลปและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เริ่มดำเนินการสำรวจเพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลการทอผ้าตั้งแต่ พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา โดยได้ศึกษาและรวบรวมจากแหล่งทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ที่มีการสืบทอดศิลปการทอผ้าพื้นบ้านแบบดั้งเดิมและยังคงเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น ตลอดจนยังดำเนินการอยู่มาจนถึงปัจจุบัน และผลจากการสำรวจพบว่ามีแหล่งทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้อีกกล่าวอยู่ 4 แหล่ง อยู่ในเขตจังหวัดต่างๆ ดังนี้

1. จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบที่

- อำเภอไชยา ได้แก่ บ้านหัวเลน บ้านสงขลา ตำบลพุมเรียง
- อำเภอท่าชนะ ได้แก่ ตำบลบ้านในเขา ตำบลท่ากระจ่าย และตำบลบ้านเกาะมุก

2. จังหวัดนครศรีธรรมราช พบที่อำเภอเมือง ได้แก่ ตำบลนาสาร ตำบลมะม่วงขาว และตำบลท่าจิว
3. จังหวัดตรัง พบที่อำเภอนาโยง ได้แก่ ตำบลนาหมื่นศรี และตำบลโคกสะบ้า
4. จังหวัดสงขลา พบที่ อำเภอเมือง ได้แก่ ตำบลเกาะยอ

ซึ่งผลจากการดำเนินงานดังกล่าว ศูนย์ฯ ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ และรวบรวมตัวอย่างผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ลวดลายต่างๆ ไว้มากมาย ทั้งที่เป็นผ้าโบราณ ผ้าที่ทอขึ้นใหม่ และผ้าที่เป็นลวดลายเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของคนในแต่ละท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้เหล่านี้ ล้วนมีชื่อเสียงในเรื่องของเทคนิคการทอฝ้ายดอก ซึ่งมีทั้งการทอด้วยใยฝ้ายและการทอด้วยใยไหม และยังคงอนุรักษ์ลวดลายดั้งเดิมไว้ เช่น ลายราชวัตร ลายดอกพิกุล ลายลูกแก้ว และลายก้านแย่ง เป็นต้น ตลอดจนมีการประยุกต์ลวดลายที่แปลกใหม่ หลากหลาย (จิราภรณ์ เจริญเดช, 2545 : 48) อย่างไรก็ตาม การทอฝ้ายดอกฉบับวันจะมีผู้ชำนาญน้อยลง เนื่องจากการทอผ้าที่ใช้เทคนิคการทอที่ค่อนข้างซับซ้อน ประกอบกับกระบวนการเรียนรู้จากการถ่ายทอดการทอผ้านั้น ส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการสังเกตและการจดจำ ทำให้เกิดปัญหาตามมา คือ การลืมลวดลาย โดยเฉพาะลวดลายผ้าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม และเกิดปัญหาการจดจำลายผ้าข้ามกลุ่มกัน ทำให้เกิดการผสมผสานของลายผ้า ระหว่างลายผ้าเดิมซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นกับลายผ้าจากท้องถิ่นอื่น และอาจนำไปสู่การสูญเสीलวดลายผ้า โดยเฉพาะลวดลายผ้าโบราณ ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ได้

ด้วยเหตุนี้ ศูนย์ฯ จึงจัดทำโครงการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้เพื่อใช้เป็นสถานที่เก็บรวบรวมตัวอย่างลวดลายผ้า โดยเฉพาะลายผ้าโบราณและลายผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งนอกจากจะใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และการศึกษาเกี่ยวกับลายผ้า เทคนิคการทอ และข้อมูลเกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้แล้ว ยังสามารถใช้เป็นศูนย์บริการข้อมูลทางวิชาการให้แก่ช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ได้มีโอกาสเรียนรู้ลวดลายผ้าโบราณ หรือลวดลายผ้าที่เลิกทอไปแล้ว เพื่อใช้ในการฟื้นฟูลวดลายผ้าดังกล่าว หรือนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ลวดลายใหม่ๆ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจ ได้มีโอกาสในการเรียนรู้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ และนำไปสู่การเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ผู้สนใจได้มีโอกาสในการทัศนศึกษาในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยให้ผู้สนใจได้มีโอกาสเรียนรู้และสัมผัสในสถานที่จริง และนำไปสู่ความตระหนัก อนุรักษ์ หวงแหน และเห็นคุณค่าในภูมิปัญญาดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการของพิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ที่ผ่านมา มีข้อจำกัดหลายประการ อาทิเช่น ไม่มีสถานที่ที่สามารถจัดเป็นพิพิธภัณฑ์ที่สามารถให้บริการวิชาการอย่างเต็มรูปแบบ โดยเฉพาะพื้นที่ในการจัดนิทรรศการ การขาดความสมบูรณ์ของข้อมูลผ้าทอพื้นบ้าน การขาดแคลนบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง ตลอดจนข้อจำกัดในการเก็บรักษาตัวอย่างผ้าทอให้ถูกต้องตามหลักการของพิพิธภัณฑ์ ทำให้ตัวอย่างผ้าทอซึ่งเป็นวัตถุที่เสื่อมสภาพได้ง่าย อันเนื่องมาจากฝุ่น เชื้อรา

ความชื้น และจากสภาพอากาศ โดยเฉพาะภาคใต้ซึ่งมีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นต้องเผชิญกับภาวะ
เสี่ยงหรือเสื่อมโทรมมากเกินไป การดำเนินงานของพิพิธภัณฑฯ จึงไม่สามารถให้บริการแก่ผู้สนใจ
เข้าชมได้อย่างสม่ำเสมอ และไม่สามารถรองรับผู้ชมจำนวนมากได้ ดังนั้นศูนย์ฯ จึงดำเนินโครงการ
พัฒนาพิพิธภัณฑฯ ดิจิตอลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ขึ้น เพื่อใช้เป็นแหล่งเผยแพร่คุณค่าของผ้าทอพื้นบ้าน
ภาคใต้ และเป็นฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้สู่สาธารณชนด้วยระบบมัลติมีเดีย ซึ่งจะช่วยลด
ข้อจำกัดต่างๆ ในการให้บริการของพิพิธภัณฑฯ ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ตลอดจนช่วยให้การบริการข่าวสาร
มีความเป็นระบบ รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์มากขึ้น อีกทั้งยังทำให้เกิดกลุ่มที่สนใจสามารถเข้าชม
พิพิธภัณฑฯ ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง

ในปัจจุบันนั้นพัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) มีความ
เจริญก้าวหน้าและแพร่ขยายสู่วงกว้างจนถึงระดับชุมชนท้องถิ่น ดังนั้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ
โดยใช้ทั้งภาพ (Image) และเสียง (Sound) มาเป็นสื่อกลางในการสื่อสารข้อมูลดังกล่าวสู่ผู้สนใจ ใน
รูปแบบพิพิธภัณฑฯ ดิจิตอลระบบออนไลน์ (ระบบอินเทอร์เน็ต) จึงเป็นนวัตกรรมสำคัญที่ผสาน
เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับการสื่อสาร ICT : Information Communication & Technology ที่สามารถ
ใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นต่อไป

กอปรกับปัจจุบันรัฐบาลมีโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่ส่งเสริมให้มีการ
พัฒนาผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกในชุมชน และนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็ง
ให้แก่เศรษฐกิจของชุมชน ซึ่งผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้เป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์โอท็อป ที่ได้รับการส่งเสริม
ภายใต้นโยบายโอท็อปเช่นกัน

ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้จึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาโครงการดังกล่าว
โดยเฉพาะกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ในแง่ของการเผยแพร่คุณค่าของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้
ทั้งในเชิงศิลปะซึ่งเกิดจากพลังสร้างสรรค์ลายผ้าจากภูมิปัญญาของช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ ตลอดจน
คุณค่าทางวัฒนธรรมของวิถีชีวิตชุมชนชาวใต้ อีกทั้งทำให้เกิดการยกระดับช่างทอผ้าพื้นบ้านจาก
แรงงานเป็นช่างทอที่มีความสามารถและมีความชำนาญในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ และเอื้อต่อการ
มีส่วนร่วมของผู้ที่รักผ้าทอมือในการส่งเสริมและพัฒนาผ้าทอพื้นบ้าน ตลอดจนผู้รับสื่อกลุ่มอื่น ๆ
เช่น นักเรียน นักศึกษา เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงคุณค่าและความเป็นมาของผ้าทอ
พื้นบ้าน และเกิดความภาคภูมิใจในมรดกวัฒนธรรมไทยซึ่งจะนำไปสู่การอนุรักษ์และการสืบทอดให้อยู่
คู่สังคมโลกต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1) เพื่อศึกษารวบรวมและสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับตลาดผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ วิธีการผลิต ตลอดจนวิถีชีวิตของชุมชนช่างทอผ้าพื้นบ้านทั้งในอดีตและปัจจุบัน

2) เพื่อนำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาพัฒนาในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ดิจิทัลผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชนทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค ประเทศ และนานาชาติ

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) เกิดฐานข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ที่จัดเก็บอย่างเป็นระบบ และใช้เป็นศูนย์บริการข้อมูลวิชาการด้านวัฒนธรรมให้แก่เยาวชนและผู้สนใจ

2) เกิดพิพิธภัณฑ์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารกับบุคคลที่สนใจทั่วไป (ที่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีทางอินเทอร์เน็ต) ทำให้เกิดความเข้าใจในคุณค่าด้านต่าง ๆ นอกเหนือไปจากคุณค่าในเชิงพาณิชย์

3) เกิดแนวทางในการพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย หรือ VCD เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับนักเรียน นักศึกษา และเยาวชน ให้เกิดความเข้าใจในคุณค่าด้านต่าง ๆ ของผ้าทอพื้นบ้าน นอกเหนือไปจากคุณค่าเชิงพาณิชย์

4) เกิดการขยายผลในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ที่มีมาตรฐานและสามารถเปิดให้บริการได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

5) เกิดแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นสำหรับเยาวชนและผู้สนใจ

4. ขอบเขตการศึกษา

ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ในการศึกษานี้ เป็นผ้าทอที่ศึกษาจากแหล่งทอผ้าในชุมชนของภาคใต้ ที่มีการสืบทอดภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปรากฏอยู่ 4 แหล่ง คือ แหล่งทอผ้าพุมเรียงจังหวัดสุราษฎร์ธานี แหล่งทอผ้ายกนคร จังหวัดนครศรีธรรมราช แหล่งทอผ้านาหมื่นศรี จังหวัดตรัง และแหล่งทอผ้าเกาะข่อย จังหวัดสงขลา อย่างไรก็ตามการศึกษานี้ นอกจากครอบคลุมแหล่งแหล่งทอผ้าในพื้นที่ข้างต้นแล้ว ยังมีศึกษารวบรวมข้อมูลจากแหล่งผ้าทอซึ่งเกิดจากการส่งเสริมหรือฟื้นฟูให้มีการทอผ้าขึ้นในแหล่งต่างๆ ในภายหลัง เช่น กลุ่มทอผ้านิคมสร้างตนเองลานข่อย จังหวัดพัทลุง และกลุ่มทอผ้าจวนตานี จังหวัดปัตตานี เป็นต้น

บทที่ 2

การสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยในด้านประวัติศาสตร์หรือนุษยวิทยาในประเด็นเกี่ยวกับความเป็นมาของผ้าทอพื้นบ้าน ศิลปะลวดลายบนผืนผ้า ตลอดจนคติความเชื่อต่าง ๆ แต่ในบรรดางานวิจัยดังกล่าวกลับมีเรื่องราวที่เกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ได้อย่างจำกัด กล่าวคือ

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2547) โดยคณะนักวิจัยจากสถาบันราชภัฏในภาคใต้ ทั้ง 4 สถาบัน ทำการสังเคราะห์งานวิจัยผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับกลุ่มทอผ้าพื้นบ้าน จังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดสุราษฎร์ธานี และกลุ่มทำผ้าบาติก จังหวัดภูเก็ต สงขลา และสตูล พบว่าศักยภาพผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ประกอบด้วย ภูมิปัญญาเรื่องลวดลาย เทคนิคการสร้างลวดลาย การใช้เทคโนโลยีทอผ้าพื้นบ้านที่เหมาะสม ภายใต้อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ของภาคใต้ แต่มักจะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับวัตถุดิบ คือ เส้นใยในการผ้าทอ สีบาติกและผืนผ้าที่ใช้ในการทำผ้าบาติก ตลอดจนความสามารถของช่างทอผ้า ซึ่งแนวทางการส่งเสริมผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้นั้นสามารถทำได้โดยการพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่เดิมให้มีมากขึ้น การส่งเสริมพัฒนาการใช้สิทธิธรรมชาติ ส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ผลิต ตลอดจนการพัฒนาฝีมือ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และการรับรองมาตรฐานดังกล่าว นอกจากนี้ อัมพร ศรีประสิทธิ์ และวรรณประยูรศักดิ์ (2545) ได้ทำวิจัยเพื่อศึกษาแบบแผนการผลิต - จำหน่ายผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้และศักยภาพของช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบโชนลูกบอล (Snowball Sampling) จากช่างทอผ้าที่ยังทอผ้าหรือหยุดทอผ้าแล้วในแหล่งทอผ้าจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง และสงขลา จำนวน 344 คน พบว่า ช่างทอผ้าส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงวัยกลางคน มีบทบาทเป็นแม่บ้าน เรียนรู้วิธีการทอผ้าครั้งแรกจากแม่ของตน และรับความรู้เพิ่มเติมจากคนในชุมชน ช่างทอผ้าส่วนใหญ่จะรับจ้างทอผ้า โดยมีนายทุนในท้องถิ่นหรือช่างทอผ้าด้วยกันเป็นผู้ว่าจ้าง มีรายได้จากการทอผ้าเฉลี่ยเดือนละ 3,000 บาท ซึ่งปัญหาในการทอผ้าส่วนใหญ่มักเกิดจากไม่มีแหล่งจำหน่ายและเมื่อพิจารณาศักยภาพในการสร้างรายได้ พบว่าช่างทอผ้าในแหล่งทอผ้าจังหวัดสงขลา มีศักยภาพในการสร้างรายได้เสริมสูงสุด ในขณะที่สตรีช่างทอผ้าในจังหวัดตรังมีศักยภาพในการสร้างรายได้ต่ำที่สุด แต่มีศักยภาพในการพัฒนาขีดความสามารถของช่างทอ และศักยภาพในการพัฒนาทักษะด้านอื่นๆ โดยเฉพาะทักษะในการรวมกลุ่มและการจัดการกลุ่มสูงสุด ช่างทอผ้าในจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีศักยภาพในภาพรวมรองลงมา ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยศิลปากร (2544) ได้ศึกษารวบรวมข้อมูลในกระบวนการผลิตผ้าทอพื้นบ้าน ตั้งแต่วัตถุดิบ อุปกรณ์ กระบวนการทอผ้าและลายผ้าทอพื้นบ้าน ทั้ง 76 จังหวัด ด้วยการสำรวจและเก็บ

ข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผลจากการสำรวจพบว่าในหลายพื้นที่ไม่ปรากฏลายผ้าท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ และมีปัญหาหรืออุปสรรคต่อการพัฒนากระบวนการผลิตผ้าทอพื้นบ้านแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่มักมีปัญหาาร่วมกันในเรื่องของวัตถุดิบและการตลาด

บัวรัตน์ ศรีนิล และคณะ (2542) ได้ทำการประมวลสถานการณ์ วิสัยทัศน์และหากกลยุทธ์เพื่อยกระดับผ้าทอพื้นบ้านไทยให้ได้เปรียบในเชิงแข่งขัน โดยวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง และโอกาสพบว่าผ้าทอพื้นบ้านไทยมีจุดแข็ง คือ การเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถสืบทอดกันได้ในชุมชน โดยมีเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ มีการใช้เทคโนโลยีในการผลิตไม่ซับซ้อนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นผลผลิตที่มีคุณค่าเชิงวัฒนธรรม รวมทั้งมูลค่าทางรายได้และอาชีพ สามารถพัฒนาขึ้นมาเป็นอาชีพของครอบครัวในชนบท ซึ่งช่วยลดการเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่เมืองได้ตลอดจนสามารถพัฒนาเป็นกลุ่มอาชีพและสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนได้ ส่วนจุดอ่อน คือ การทอผ้าพื้นบ้านมีหลายขั้นตอน ต้องใช้เวลาในการผลิตมาก กลุ่มผู้ผลิตส่วนมากยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้ทุกขั้นตอน การขาดข้อมูลและความรู้สำหรับปรับปรุงการผลิตและการออกแบบ ตลอดจนการมีความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการเชิงธุรกิจที่ไม่เพียงพอ อีกทั้งยังขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้กระบวนการผลิตและเครื่องมือที่ใช้ ยังไม่สอดคล้องกับการผลิตเพื่อจำหน่ายและการแข่งขันเชิงธุรกิจ อีกทั้งคนรุ่นใหม่ในชุมชนเริ่มมีค่านิยมไม่สนใจจะสืบทอดการทอผ้า สำหรับโอกาสของผ้าทอพื้นบ้าน คือ กระแสความนิยมใช้ของไทย กระแสความสนใจเรื่องของผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (green product) การให้ความสำคัญในเชิงคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มผู้ผลิต การส่งเสริมการทอผ้าพื้นบ้านให้เป็นธุรกิจชุมชน การมีนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรม ซึ่งโอกาสดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการขยายการตลาดของผ้าทอพื้นบ้านมากขึ้น นอกจากนี้ควรส่งเสริมการพัฒนาผ้าทอพื้นบ้านในประเด็นอื่นๆ เพิ่มขึ้น เช่น วัตถุดิบ การผลิต การตลาด การจัดการ และนโยบายของรัฐต่อการส่งเสริมผ้าทอพื้นบ้าน

วิบูลย์ ลีสุวรรณ (2540) ได้ศึกษาหัตถกรรมชายฝั่งทะเลอันดามัน พบว่า บ้านนาหมื่นศรีเป็นหมู่บ้านที่มีการทอผ้าสืบทอดกันมา มีผ้าทอที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น นิยมใช้เส้นใยที่ทำจากฝ้ายมาใช้ทอผ้า ซึ่งแต่เดิมนั้นมักจะทอผ้าเพื่อใช้สอยในครัวเรือนหรือฝากญาติ แต่ในปัจจุบันการทอผ้าของชาวบ้านบ้านนาหมื่นศรีได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบและกรรมวิธีไปจากดั้งเดิม เช่น การเปลี่ยนเครื่องมือที่ใช้ในการทอผ้าจากการทอผ้าด้วยหูกหรือกี่พื้นบ้านมาเป็นการทอผ้าด้วยกี่กระตุกแทน การเปลี่ยนวิธีการสั่งซื้อเส้นใยมาข้อมด้วยสิทธรมชาติ มาเป็นการสั่งซื้อเส้นใยสำเร็จรูปที่ข้อมด้วยสิเคมีจากโรงงาน ทำให้รูปแบบและสีสันทนของผ้าเปลี่ยนไปบ้าง แต่อย่างไรก็ตามผ้าที่ทอขึ้นส่วนใหญ่ยังคงรักษารูปแบบเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นไว้พอสมควร อีกทั้งยังมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอในรูปแบบต่างๆ เพื่อจำหน่ายเป็นของที่ระลึกให้แก่นักท่องเที่ยวต่างถิ่นอีกด้วย

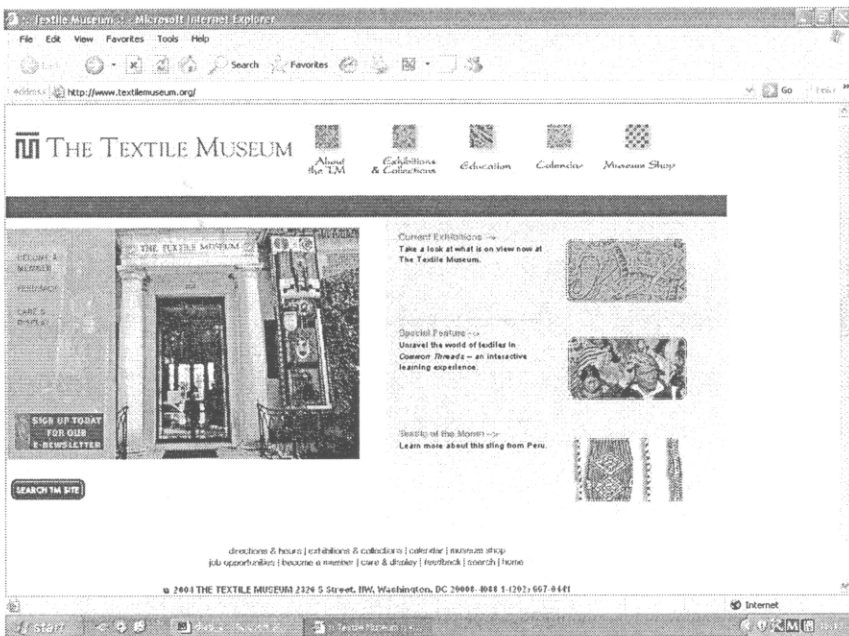
ศุมนัส จิตพิทักษ์ (2525) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผ้าทอเกาะขอม พบว่าชาวเกาะขอมมีการทอผ้ามานานนับร้อยปี แต่ประวัติหรือหลักฐานของการทอผ้า นั้นไม่แน่ชัดว่าเกิดขึ้นในสมัยใด เชื่

กันว่ามีมานานแล้วนับตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เพราะในสมัยกรุงธนบุรีมีการเกณฑ์ผู้ที่ทอผ้าจากเมืองสงขลาไปยังเมืองนครศรีธรรมราช โดยการทอผ้าของเมืองสงขลาและของเมืองนครศรีธรรมราชมีความคล้ายคลึงกันบ้าง เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่อยู่ใกล้กัน และการถ่ายทอดโดยครูทอผ้ากลุ่มเดียวกัน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการทอผ้าแต่โบราณ คือ กี่มือและกระสวย ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “ตรน” นอกจากนี้ยังมีข้อสันนิษฐานกันว่า ช่างทอผ้าในเกาะขอมมีการปลุกฝ้ายเองเพื่อนำมาใช้ในการผลิตเส้นใย ซึ่งในระยะต่อมาการทอผ้าของชาวเกาะขอมลดลง เนื่องจากช่างทอที่มีฝีมือดีได้ล้มหายตายจากไป โดยไม่ได้มีการสืบทอดภูมิปัญญาการทอผ้าให้แก่ลูกหลาน เนื่องจากบรรดาลูกหลานเปลี่ยนอาชีพไปทำสวนและอาชีพอื่น ๆ แทน จนกระทั่ง พ.ศ. 2515 จังหวัดสงขลาได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแหล่งหนึ่งของภาคใต้ ผ้าทอเกาะขอมจึงได้รับการฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ในฐานะสินค้าพื้นเมืองอันเป็นสัญลักษณ์ที่เจ็ดหน้าชูตาให้แก่ชาวสงขลาสืบมา

2. เว็บไซต์เกี่ยวกับผ้าทอ

เมื่อทำการสืบค้นเว็บไซต์ผ่าน Search Engine ของ <http://www.google.com> ด้วยคำค้นว่า “Textile + Museum” ปรากฏข้อมูลจำนวน 503,000 รายการ ในจำนวนนี้มีเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ผ้าทอโดยตรงประมาณ 30 เว็บไซต์ โดยส่วนใหญ่เป็นเว็บไซต์ของพิพิธภัณฑ์ผ้าในประเทศต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรม นิทรรศการ และรายละเอียดอื่น ๆ ของพิพิธภัณฑ์ ซึ่งมีเว็บไซต์ที่น่าสนใจดังนี้

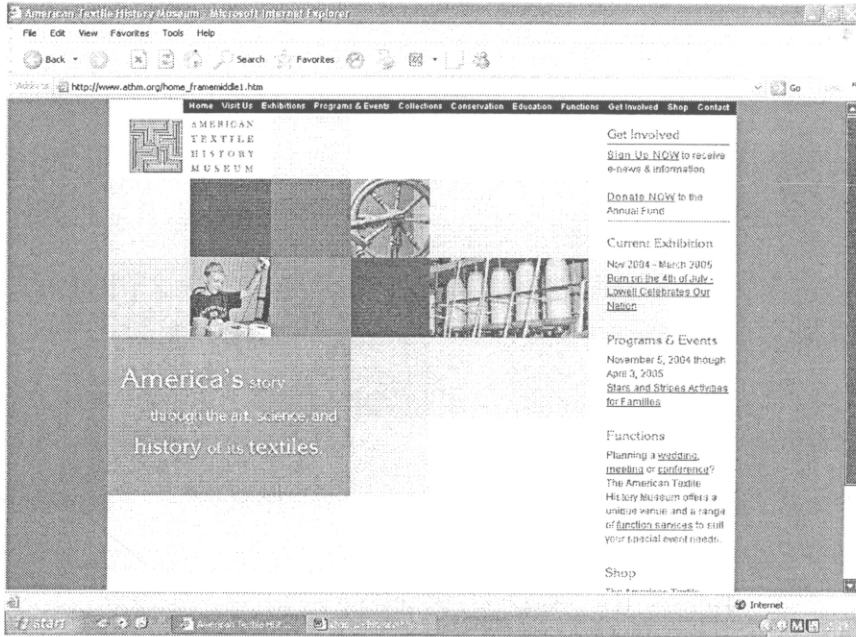
(1) The Textile Museum <http://www.textilemuseum.org>

เป็นเว็บไซต์ของพิพิธภัณฑ์ The Textile Museum ณ Washington D.C. ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1952 เป็นต้นมา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอข้อมูลและผลการวิจัยทางด้านผ้าทอ รวมทั้งรวบรวมเรื่องราวผ้าทอโบราณจากทั่วทุกมุมโลกมาจัดแสดงในรูปของ

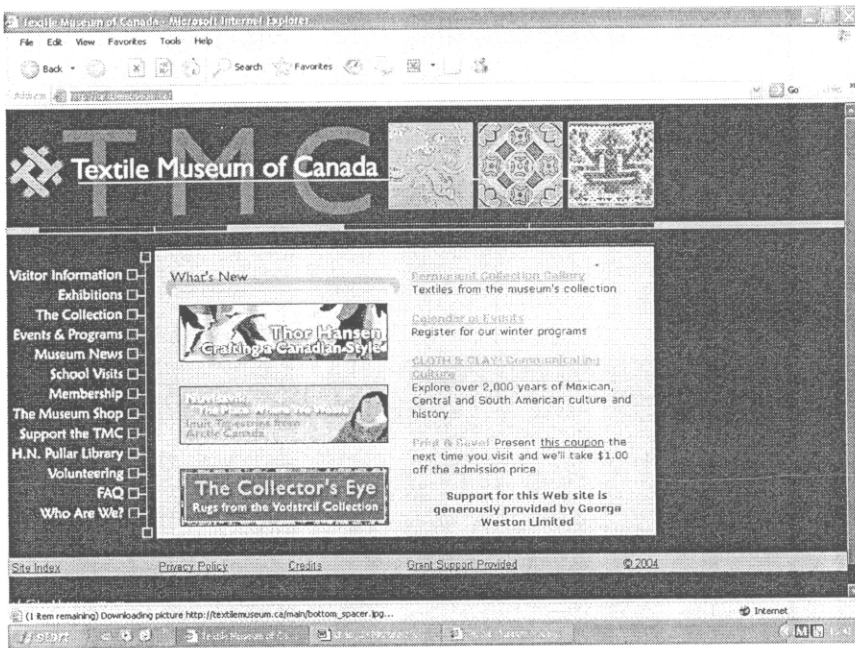
นิทรรศการผ้าทอที่ห้องแสดงในพิพิธภัณฑ์ และได้นำเสนอข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์เพื่อการประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่ง ซึ่งเว็บไซต์นี้นอกจากมีข้อมูลดังกล่าวแล้วยังมีปฏิทินประจำปีที่แจ้งข่าวการเรียนการสอน การอบรมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา และการสาธิตในเรื่องที่เกี่ยวกับผ้าทอ โปรแกรมการเรียนรู้สำหรับเด็ก ตลอดจนประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในร้านค้าของพิพิธภัณฑ์อีกด้วย

(2) American Textile History Museum <http://www.athm.org/>

เป็นเว็บไซต์ของพิพิธภัณฑ์ The American Textile History Museum ณ เมือง Lowell รัฐแมสซาชูเซต ประเทศสหรัฐอเมริกา จัดตั้ง ค.ศ. 1960 เป็นต้นมา เป็นพิพิธภัณฑ์ที่แสดงผ้าทอต่าง ๆ โดยทำการศึกษาวิจัย รวบรวมข้อมูลฝืนผ้า จัดประชุมเชิงวิชาการ และยังมีหน่วยงานอนุรักษ์ผ้าทอ (The Conservation Textile Center) เป็นหน่วยงานย่อยในพิพิธภัณฑ์อีกด้วย อีกทั้งยังจัดแสดงผลงานต่าง ๆ ในรูปของนิทรรศการที่ห้องแสดงในพิพิธภัณฑ์ และนำเสนอผ่านทางเว็บไซต์เพื่อการประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่งด้วย

(3) Textile Museum of Canada <http://textilemuseum.ca/>

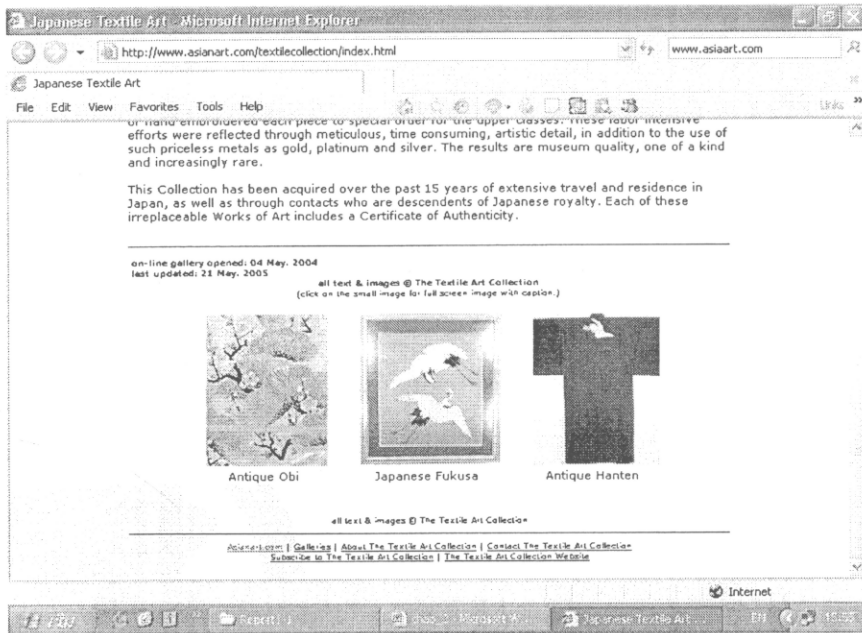

เป็นเว็บไซต์ของพิพิธภัณฑ์ The Textile Museum of Canada จัดตั้ง ค.ศ. 1975 เดิมเป็นส่วนหนึ่งของ Canadian Museum of Carpets and Textiles ปัจจุบันแยกตัวออกมาตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์อิสระ ณ เมือง Toronto ประเทศแคนาดา และเป็นพิพิธภัณฑ์เกี่ยวกับผ้าทอแห่งเดียวในประเทศแคนาดา เป็นพิพิธภัณฑ์ที่แสดงผ้าทอต่าง ๆ จำนวน 10,000 ผืน โดยจัดแสดงผลงานต่าง ๆ ในรูปของนิทรรศการที่ห้องแสดงในพิพิธภัณฑ์ และนำเสนอผ่านทางเว็บไซต์เพื่อการประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่งด้วย

(4) The Asianart <http://www.asianart.com>

เป็นเว็บไซต์ที่จัดขึ้นโดยประเทศเนปาล ที่จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอเรื่องราวทางด้าน ประติมากรรม หัตถกรรม และสิ่งทอ ในรูปแบบของห้องแสดงศิลปะ (gallery) บทความ และ นิทรรศการที่จัดขึ้นในพิพิธภัณฑ์และทั่วทุกมุมในทวีปเอเชีย โดยนำเสนอข้อมูลทั้งในปัจจุบันและในอดีต เช่น นิทรรศการ “สิ่งทอของราชวงศ์ในสมัยต่างๆ : 100 สิ่งทอของประเทศจีน บทความเกี่ยวกับ สิ่งทอในประเทศจีนในด้านเทคนิคการทอและการออกแบบผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ยังสามารถค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับประติมากรรม หัตถกรรม และสิ่งทอในทวีปเอเชียที่มีอยู่ในบทความ นิทรรศการ และห้องแสดงศิลปะต่างๆ ได้อีกด้วย

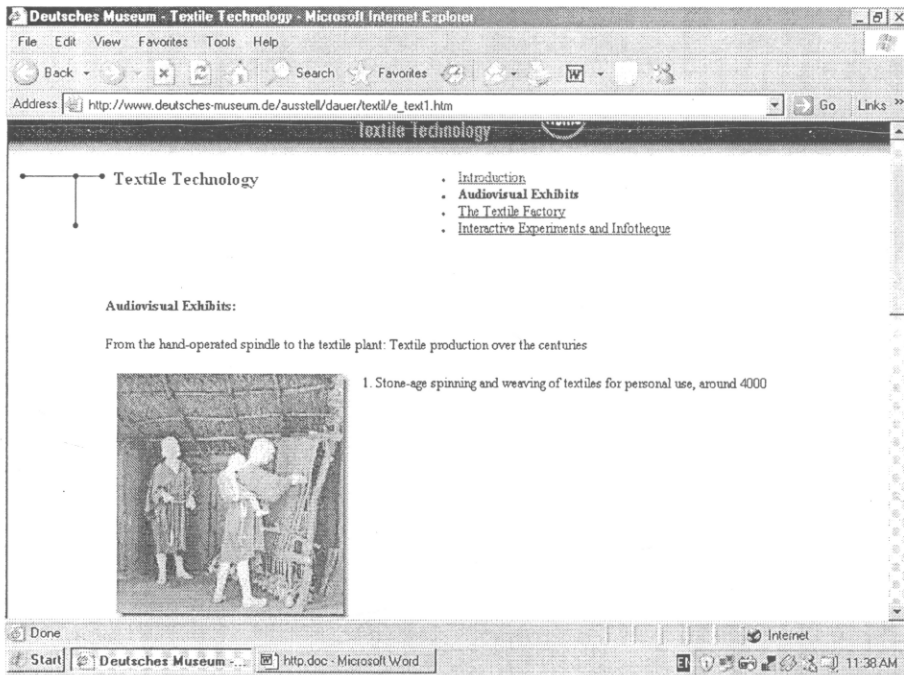

(5) Antique Textiles, Woven Treasure ใน The TextileAsArt <http://www.textileasart.com>

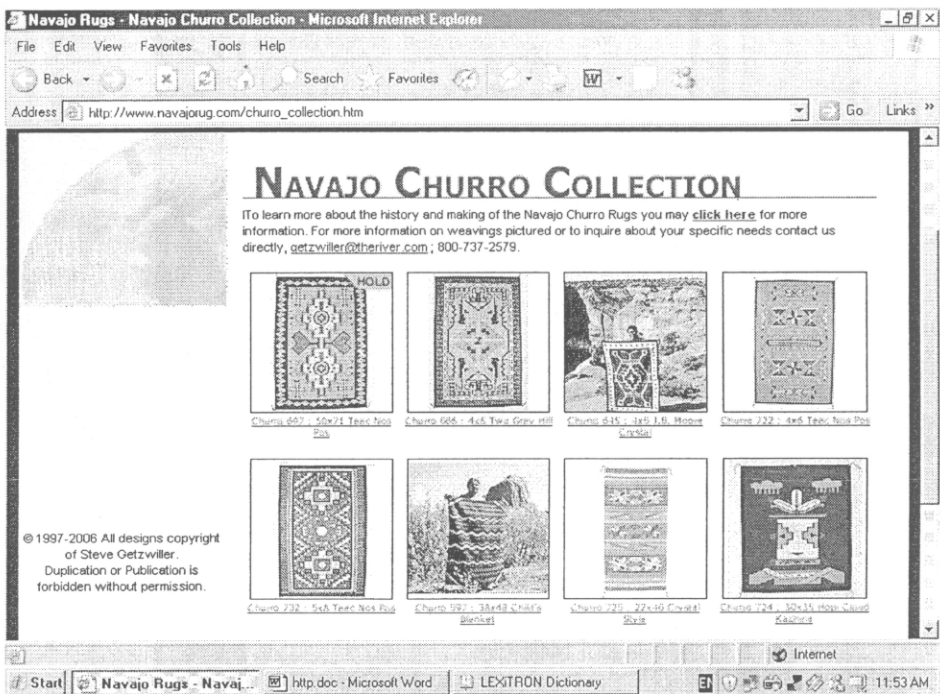
เป็นเว็บไซต์ที่นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผ้าทอโบราณของศูนย์แสดงใน Hamid Tavakoli's Exception Warehouse in New York โดยมีทั้งประวัติผ้าทอ บทความ คอลเลกชันผ้าทอโบราณของชาว ตุรกี เปอร์เซีย ฝรั่งเศส อินเดีย อิตาลี ยุโรป ตะวันออกกลาง และเอเชียในห้องแสดงศิลปะ เช่น กระจ กระโปรง เสื้อเชิ้ต เสื้อกั๊ก และผ้าผืนเอนกประสงค์

(6) <http://www.deutsches-museum.de/>

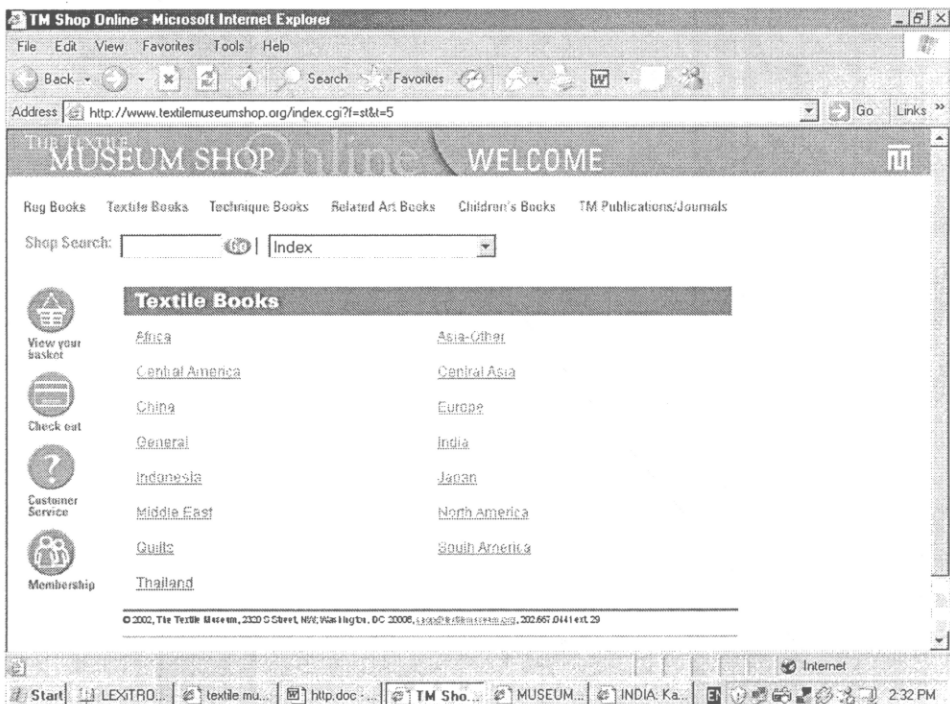
เป็นเว็บไซต์ของ deutsches museum ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับโลกของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งในรูปแบบของมัลติมีเดีย นิทรรศการ ห้องสมุด สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับผ้าทอ งานวิจัย เชื่อมโยง (link) ไปยังพิพิธภัณฑ์อื่นๆ เป็นต้น ซึ่งเว็บไซต์ดังกล่าวจะมีนิทรรศการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสิ่งทอ โดยจะมีบทความและมีหุ่นจำลอง 3 มิติแสดงกรรมวิธีในการผลิตสิ่งทอตั้งแต่การผลิตในระดับพื้นบ้านไปสู่ระดับโรงงานเพื่อช่วยในการเรียนรู้

(7) <http://www.navajorug.com>

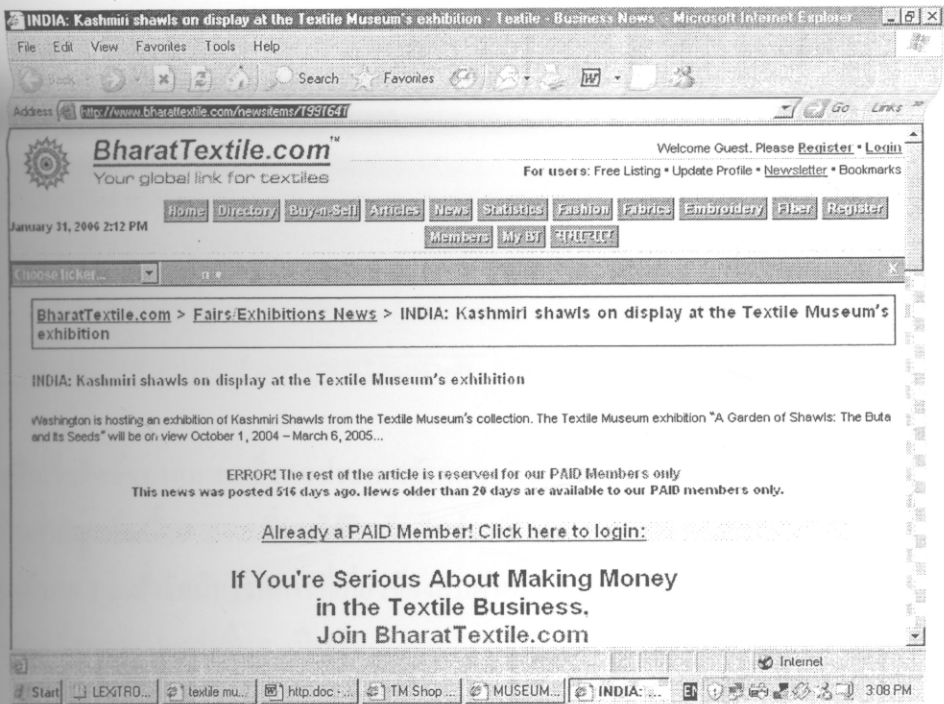
เป็นเว็บไซต์ของ Classic and Contemporary Amerind Art ของ SCOTTSDALE ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ และการผลิตผ้าของ Navajo Churro Rugs พร้อมมีเหตุการณ์ ข่าวสาร นิทรรศการต่างๆ ที่จัดขึ้นในพิพิธภัณฑ์ และคอลเลกชันพรมผ้าทอจากแถบต่างๆ โดยเฉพาะพรมของชาวอินเดียนแดง ตลอดจนบทความเกี่ยวกับสิ่งทอจำพวกพรม เป็นต้น

(8) <http://www.textilemuseumshop.org/>

เป็นเว็บไซต์ของ The Museum Shop Online ของ Washington DC ที่ผู้เยี่ยมชมสามารถสั่งซื้อหนังสือความรู้เกี่ยวกับสิ่งทอของประเทศต่างๆ เช่น แอฟริกา จีน ญี่ปุ่น อินเดีย ตะวันออกกลาง อเมริกาเหนือ กลาง ใต้ ไทย อินโดนีเซีย เอเชียกลาง เป็นต้น หนังสือเทคนิคการทอผ้า เช่น เทคนิคการย้อมผ้า เทคนิคการทอผ้า และเทคนิคการออกแบบ ฯลฯ และวารสารที่เกี่ยวข้องเป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมโยง (link) ข้อมูลไปยังเว็บไซต์ เพื่อชมนิทรรศการและคอลเลกชันผ้าทอ โปรแกรมกิจกรรมพร้อมกำหนดการ เป็นต้น

(9) <http://www.bharattextile.com/>

เป็นเว็บไซต์ผ้าทอของประเทศอินเดีย ที่นำเสนอข้อมูลทางด้านผ้าทอในรูปแบบของบทความ แฟชั่นผ้าทอ เส้นใย คอลเลกชันผ้าทอ ไคเร็กทอรี ผลิตภัณฑ์ผ้าทอใหม่ๆ งานเย็บปักถักร้อย พจนานุกรมเกี่ยวกับสิ่งทอ และร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอ เป็นต้น

(10) <http://www.textilesociety.org.uk/>

เป็นเว็บไซต์ของสมาคมสิ่งทอประเทศอังกฤษ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเผยแพร่งานวิจัย โดยสื่อสารในเชิงคุณค่าเป็นสำคัญ ซึ่งเนื้อหาสาระที่พบได้ในเว็บไซต์จะเป็นการให้ความรู้ แง่ข่าว เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของผ้าทอ รวมทั้งจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับผ้าทอจากแหล่งต่างๆ ตลอดจนมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับ เครื่อง่ายสิ่งทอจากแหล่งอื่นๆ เป็นต้น

(11) <http://www.tribaltextiles.info/>

PG 08 - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

tribal textiles.info on-line tribal textiles resource

| [home](#) | [site map](#) | [bibliographies](#) | [country](#) | [forum](#) | [links](#) | [studies](#) | [what's new](#) | [photogalleries](#) | [about us](#) |

powered by FreeFind

photogalleries

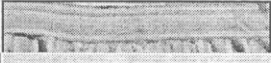
The photogalleries are listed in the order of date of launch on the internet (in 2000 and 2001 on the pacross.net web site and from January 2002 on this site). Click on 'country' in the header above to go to the photogalleries grouped under individual country headings. It is planned to add a 'tribal grouping' heading and organisation of information in due course.

[previous page](#) | [10](#) | [9](#) | [8](#) | [7](#) | [6](#) | [5](#) | [4](#) | [3](#) | [2](#) | [1](#) | [next page](#)

Black Thai (style) mosquito nets

Launched 09 March 2003

Click on thumbnail for illustrated study

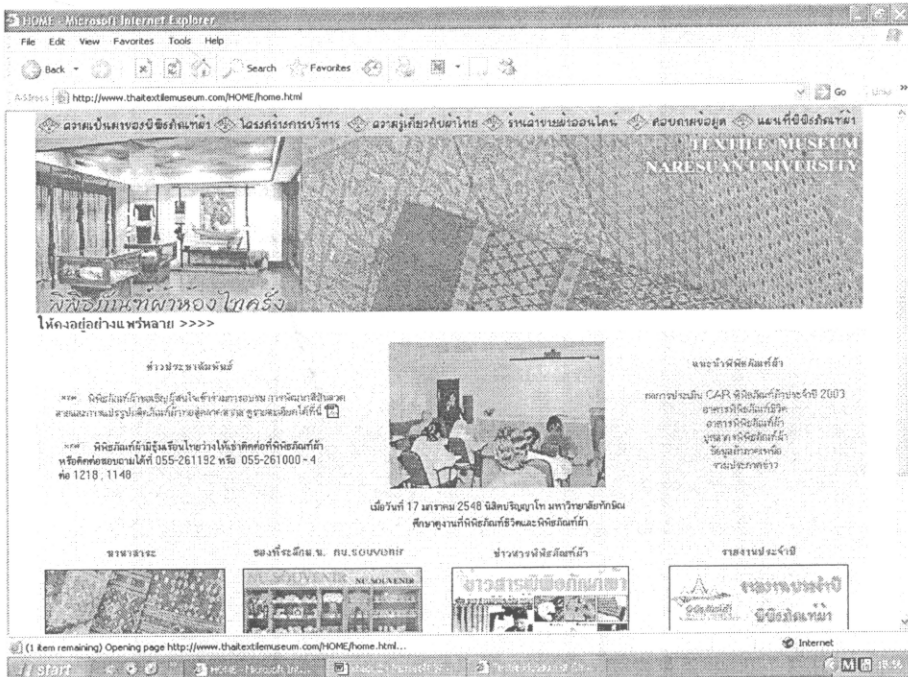
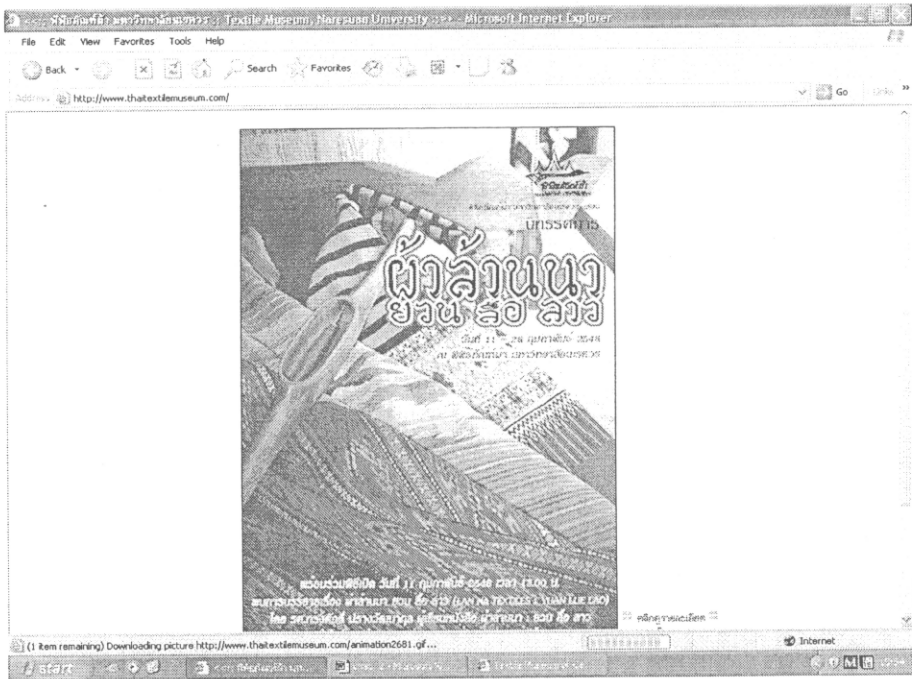

Mosquito net and bed curtain borders of various Tai groups - including Black Thai (Tai Dam), Red Thai (Tai Dong) or White Thai (Tai Khao), maybe found by collectors. This illustrated study is available for purchase.

Start | textile museu... | http.doc - Mic... | LEXTRON DI... | site map - Mic... | PG 08 - Mi... | 4:15 PM

เป็นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับผ้าทอ โดยเฉพาะผ้าทอในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศจีนในแถบตะวันตกเฉียงใต้ เช่น จีน ไทย พม่า ลาว อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เนปาล สิงคโปร์ เวียดนาม กัมพูชา เป็นต้น โดยนำเสนอในรูปแบบของบรรณานุกรม บทความ การแสดงความคิดเห็น นิทรรศการสิ่งทอ เป็นต้น

(12) พิพิธภัณฑ์ผ้า มหาวิทยาลัยนเรศวร <http://www.thaitextilemuseum.com/>

เป็นเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ผ้าของมหาวิทยาลัยนเรศวร จัดแสดงผ้าทอของไทยโดยเฉพาะผ้าทอพื้นบ้านภาคเหนือ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์หน่วยงาน และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับผ้าไทย ตลอดจนการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ และการเยี่ยมชมของบุคคลภายนอก

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ

ข้อมูลทุติยภูมิที่ใช้ประกอบการทำเว็บไซต์ เป็นผลงานการรวบรวมองค์ความรู้ในการทอผ้าและลวดลายผ้าโบราณ ที่เกิดจากการฟื้นฟูส่งเสริม และพัฒนาผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2535 และงานวิจัยของศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ดังนี้

- (1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้
- (2) โครงการสำรวจข้อมูลพื้นฐานกลุ่มสีย้อมธรรมชาติในภาคใต้
- (3) โครงการออกแบบและพัฒนาฐานข้อมูล การพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อการบริหาร ภาคใต้
- (4) งานวิจัยเรื่องแบบแผนการผลิต-จำหน่ายผ้าทอพื้นบ้านและศักยภาพของช่างทอผ้าภาคใต้
- (5) งานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ : กรณีศึกษาในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- (6) งานวิจัยเรื่องแบบแผนการผลิต-การตลาดหัตถกรรมพื้นบ้านภาคใต้: ที่เห็นและเป็นอยู่

2. การออกแบบฐานข้อมูล

เกิดจากการนำข้อมูลของโครงการต่างๆ ข้างต้น มาสังเคราะห์และจัดระบบข้อมูลใหม่ เพื่อนำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูล จำนวน 3 ฐานข้อมูล คือ

- (1) ฐานข้อมูลช่างทอผ้า
- (2) ฐานข้อมูลกลุ่มทอ โดยมีขั้นตอนการทำงาน คือ
 - ออกแบบโครงสร้างของฐานข้อมูลข้างต้น
 - การออกแบบโปรแกรมนำเข้า แสดงผล และค้นหาข้อมูล
 - การเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับฐานรูปภาพ
 - การเชื่อมโยงเพื่อนำเสนอผ่านเว็บไซต์ของพิพิธภัณฑ์
 - การนำเข้าข้อมูลและใส่รหัสข้อมูล
 - การตรวจสอบและแก้ไขฐานข้อมูล
 - การนำเสนอข้อมูล

(3) ฐานข้อมูลทะเบียนผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ประกอบด้วยฐานข้อมูลทะเบียนผ้าทอและรายละเอียดผ้าทอพื้นบ้าน และ ฐานข้อมูลภาพผ้าทอพื้นบ้านที่มีอยู่ในพิพิธภัณฑ์

3. การออกแบบเว็บไซต์

การพัฒนาเว็บไซต์ของพิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้เรื่องราวของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ให้แก่เยาวชนของไทย จึงได้กำหนดรูปแบบของเว็บไซต์ให้มีการออกแบบอย่างสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชม โดยมีโครงสร้างของเว็บดังนี้

- 1) กลับมาหน้าหลัก (Home)
- 2) เรื่องราวและความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์ (About us)
- 3) ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (Southern Textile)
- 4) นิทรรศการศิลปะ : ลวดลายผ้าทอ (The Collections)
- 5) นิทรรศการและข่าว (Exhibition and News)
- 6) ผลงานวิจัยและบทความ (Research and Report)
- 7) ฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (Database)
- 8) แบบสอบถาม (Questionnaire)
- 9) สมุดเยี่ยม (Guestbook)
- 10) เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง (Links)

ซึ่งการทำสมุดเยี่ยมนั้น จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าชมสามารถแสดงความคิดเห็น ทิชม และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาพิพิธภัณฑ์ฯ ต่อไป อีกทั้งกำหนดให้มีการเชื่อมโยงเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ เข้ากับเว็บไซต์ของศูนย์ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมอีกด้วย (www.artscultural.psu.ac.th) แล้วเลือกที่ พิพิธภัณฑ์ผ้าทอดิจิทัล (<http://digital-weaving-museum.psu.ac.th/dwm>) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงภาพแรกเมื่อเข้าเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

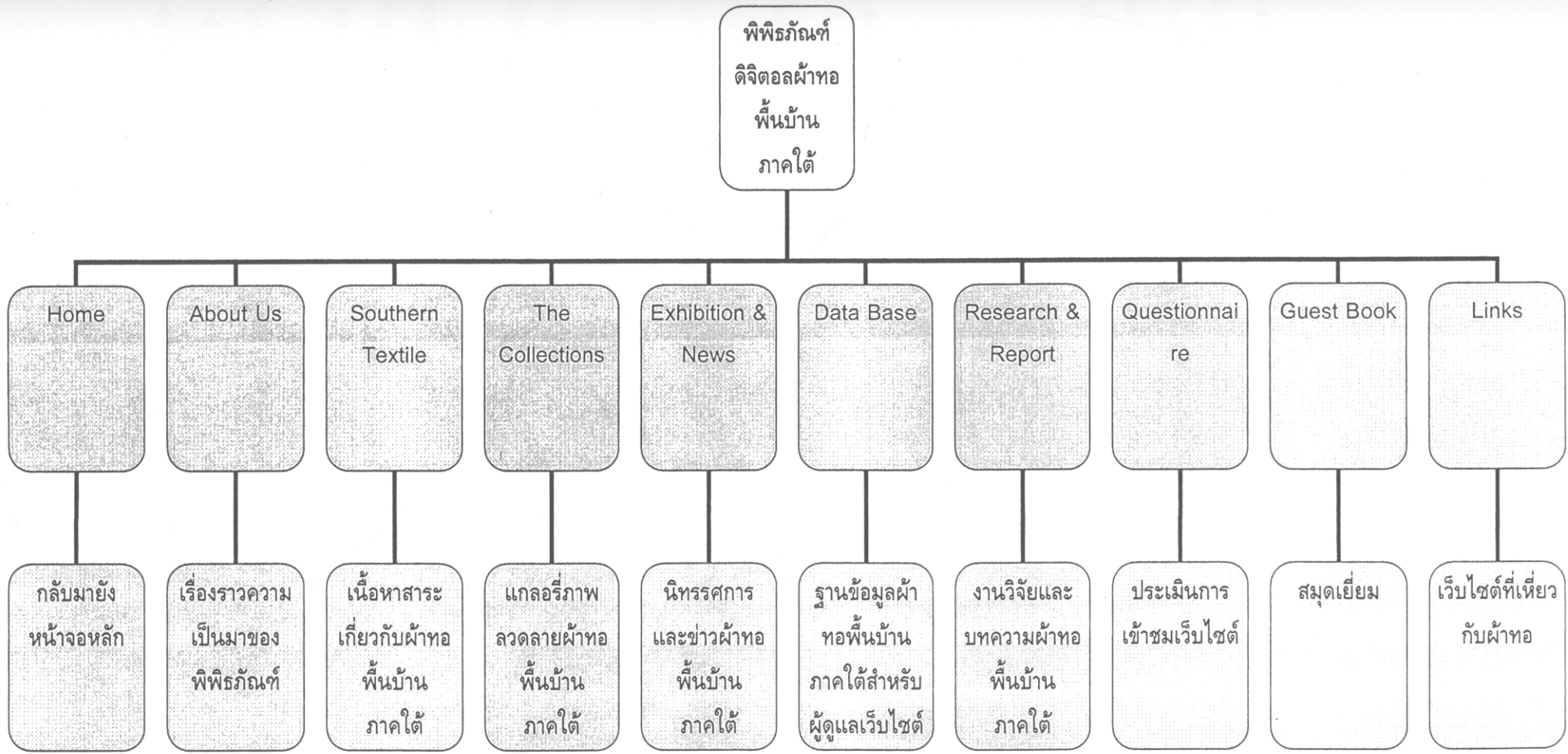
4. การทดลองใช้เบื้องต้น (Try-out)

ภายหลังจากการออกแบบเว็บไซต์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่งแบบประเมินเว็บไซต์ไปยังหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่และวิทยาเขตปัตตานี พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่เว็บไซต์ผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

(<http://www.psu.ac.th>) เชิญชวนให้ผู้ที่สนใจผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ได้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์และร่วมประเมินผล และนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเว็บไซต์ต่อไป

5. การทดลองใช้เว็บไซต์

นำผลที่ได้จากการ Try-out มาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเว็บไซต์อีกครั้ง ก่อนการนำเว็บไซต์ไปใช้ในการเผยแพร่ โดยเชื่อมโยงกับเว็บไซต์ของศูนย์ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม (<http://www.artscultural.psu.ac.th>) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัย ระยะเวลา 4 เดือน

ภาพที่ 2 โครงสร้างหลักของเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลจากศึกษาและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากโครงการและงานวิจัยด้านผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ของศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อนำมาสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลวดลายผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ วิธีการผลิต ตลอดจนวิถีชีวิตของชุมชนช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ เพื่อนำมาเผยแพร่และจัดทำฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ผ่านเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลลวดลายผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (<http://digital-weaving-museum.psu.ac.th>) ซึ่งผลจากการพัฒนาเว็บไซต์สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. การออกแบบฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้
2. การออกแบบเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลลวดลายผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้
3. การทดลองใช้เว็บไซต์เบื้องต้น (try - out)
4. การใช้เว็บไซต์

1. การออกแบบฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

ออกแบบฐานข้อมูลโดยใช้ MySQL ในการทำฐานข้อมูลเพื่อสะดวกต่อการ update และสังเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากโครงการและงานวิจัยด้านผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ของศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพและวัฒนธรรม จำนวน 6 โครงการ เพื่อนำมาใช้ในการทำฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้สำหรับผู้ดูแลเว็บไซต์ดึงข้อมูลจากฐานข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการเผยแพร่ในเว็บไซต์ต่อไป ฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ประกอบด้วยฐานข้อมูลย่อยดังนี้ (ดังภาคผนวก ก)

(1) ฐานข้อมูลช่างทอผ้า ประกอบด้วย ข้อมูลของช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ โดยบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งฐานะในชุมชน ระดับภูมิปัญญา และพัฒนาการของภูมิปัญญา และฐานข้อมูลเกี่ยวกับทักษะความชำนาญ

(2) ฐานข้อมูลลุ่มผ้าทอ ประกอบด้วย ฐานข้อมูลปฐมภูมิจากการลงพื้นที่และเก็บข้อมูล และฐานข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิจากโครงการออกแบบและพัฒนาฐานข้อมูลการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่นเพื่อการบริหาร ภาคใต้ ทั้งในเรื่องการก่อตั้ง จำนวนสมาชิก ตลอดจนปัญหาในการทำผลิตภัณฑ์ แบบแผนการผลิตและการตลาดของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

(3) ฐานข้อมูลทะเบียนผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ที่มีอยู่ในพิพิธภัณฑ์ ศูนย์ฯ เช่น ภาพลวดลายผ้าจากแหล่งต่างๆ อายุผ้าทอ ลักษณะเส้นยืน ลักษณะเส้นพุ่ง ลักษณะเฉพาะการทอ จำนวนตะกอลที่ใช้ทอ ชื่อผู้เก็บ/ผู้ทอ ขนาดของผ้าทอ เป็นต้น

1.1 ฐานข้อมูลช่างทอผ้า

ผลการรวบรวมข้อมูลช่างทอผ้า เมื่อพ.ศ. 2545 จำนวน 314 คน จำแนกเป็นช่างทอผ้าที่อยู่ในจังหวัดสงขลา จำนวน 127 คน (40.4%) จังหวัดตรัง จำนวน 82 คน (26.1%) จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 62 คน (14.7%) จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 34 คน (10.8%) และจังหวัดพัทลุง จำนวน 9 คน (2.9%) ได้ผลดังนี้

(1) ภูมิปัญญาของช่างทอผ้า

เมื่อพิจารณาประเภทภูมิปัญญาช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ พบว่า ช่างทอผ้าส่วนใหญ่ร้อยละ 99.36 เป็นช่างทอผ้าที่ได้รับการสืบทอดภูมิปัญญาการทอผ้าจากช่างทอผ้าในชุมชน หรือเรียนรู้จากหน่วยงานภายนอก มีช่างทอผ้าเพียงร้อยละ 08.4 เท่านั้นที่เป็นช่างทอผ้าจัดอยู่ในประเภท ดัน ภูมิปัญญา (หมายถึง ช่างทอผ้าที่มีความชำนาญในการทอผ้าและเป็นผู้ฟื้นฟูการทอผ้าของบรรพบุรุษของชุมชนให้กลับคืนมา) ได้แก่ ช่างทอผ้าในจังหวัดตรัง คือ นางนาง ช่วยรอด (ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว) นางเฉลิม นางชัช นางผ้าย นางเบื่อน จังหวัดตรัง และช่างทอในจังหวัดสงขลา คือ นายกริม สินธุรัตน์

และเมื่อพิจารณาระดับของภูมิปัญญาจากช่างทอผ้า พบว่าช่างทอผ้าส่วนใหญ่จัดอยู่ในระดับภูมิปัญญาประยุกต์ (หมายถึง มีการทอผ้าโดยใช้กี่กระตุก ซึ่งเป็นกี่ทอผ้าที่ประยุกต์จากกี่ทอผ้าแบบดั้งเดิม) ร้อยละ 83.20 โดยช่างทอผ้าในจังหวัดพัทลุงทุกคนทอผ้าด้วยกี่กระตุก ช่างทอผ้าในจังหวัดสงขลาทอผ้าด้วยกี่กระตุก ร้อยละ 97.60 ช่างทอผ้าในจังหวัดตรังทอผ้าด้วยกี่กระตุกร้อยละ 90.20 จังหวัดนครศรีธรรมราช ร้อยละ 88.20 และช่างทอผ้าในจังหวัดสุราษฎร์ธานีทอผ้าด้วยกี่กระตุกร้อยละ 40.0 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระดับภูมิปัญญาของช่างทอผ้า พบว่ามีช่างทอผ้าเพียงร้อยละ 15.80 เท่านั้นที่ทอผ้าด้วยกี่ดั้งเดิม โดยช่างทอผ้าในจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นช่างทอผ้าจังหวัดเดียวที่มีทอผ้าด้วยกี่ดั้งเดิมมากกว่ากี่กระตุก ในขณะที่ช่างทอผ้าในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง ละสงขลา ส่วนใหญ่ทอผ้าด้วยกี่กระตุก ซึ่งจัดอยู่ในระดับภูมิปัญญาประยุกต์

เมื่อพิจารณาพัฒนาการภูมิปัญญาของช่างทอผ้า พบว่าช่างทอผ้าส่วนใหญ่มีการได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากชุมชนมากที่สุด ร้อยละ 41.80 รองลงมาได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากคนในครอบครัว ร้อยละ 32.00 ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากแหล่งภายนอกชุมชน ร้อยละ 22.20 และบางส่วนได้รับการถ่ายทอดมากกว่า 1 วิธี ร้อยละ 3.60 และเป็นต้นภูมิปัญญารุ่นใหม่ร้อยละ 0.40 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาพัฒนาการของภูมิปัญญาในลักษณะต่างๆ พบว่ามีช่างทอผ้าในจังหวัดตรังเพียง 1 คน เท่านั้น เป็นต้นภูมิปัญญารุ่นใหม่ และเมื่อพิจารณาพัฒนาการภูมิปัญญาของช่างทอผ้าที่ได้รับการถ่ายทอดในครอบครัวนั้น พบว่ามีมากที่สุดที่สุดในจังหวัดตรัง รองลงมาได้แก่ ช่างทอผ้าในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลาตามลำดับ ในขณะที่ช่างทอผ้าในจังหวัดสงขลาเป็นช่างทอผ้าที่ได้รับการถ่ายทอดในชุมชนมากที่สุด รองลงมา คือ ช่างทอผ้าในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และตรัง ตามลำดับ ส่วนช่างทอผ้าที่ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากแหล่งภายนอกชุมชนพบมาก

ที่สุดในจังหวัดพัทลุง นครศรีธรรมราช ตรัง สุราษฎร์ธานี และสงขลาตามลำดับ และเมื่อพิจารณาพัฒนาการภูมิปัญญาของช่างทอผ้าทั้ง 5 แกลง พบว่า ช่างทอที่ได้รับการถ่ายทอดมากกว่า 1 วิธีพบมากที่สุด ในจังหวัดสงขลา รองลงมา คือ ช่างทอผ้าในจังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และตรังตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ภูมิปัญญาของช่างทอผ้าจำแนกตามแหล่งทอผ้า

รายการ		สุราษฎร์ฯ	นครศรีฯ	ตรัง	พัทลุง	สงขลา	รวม
ประเภทภูมิปัญญา							
ต้นภูมิปัญญา	จำนวน	0	0	1	0	1	2
	ร้อยละ	0	0	1.22	0	0.79	0.84
สืบทอดภูมิปัญญา	จำนวน	62	34	81	9	126	312
	ร้อยละ	100	100	98.78	100	99.21	99.36
รวม	จำนวน	62	34	82	9	127	314
ระดับภูมิปัญญา							
ดั้งเดิม*	จำนวน	33	4	8	0	3	48
	ร้อยละ	60	11.18	9.80	0	2.40	15.80
ประยุกต์**	จำนวน	22	30	74	9	121	256
	ร้อยละ	40.00	88.20	90.20	100.00	97.60	83.20
รวม	จำนวน	55*	34	82	9	124*	304*
พัฒนาการของภูมิปัญญา							
เป็นต้นภูมิปัญญารุ่นใหม่	จำนวน	0	0	1	0	0	1
	ร้อยละ	0	0	1.30	0	0	0.40
ได้รับการถ่ายทอดในครอบครัว	จำนวน	13	6	47	1	5	72
	ร้อยละ	39.40	23.10	62.70	11.10	6.10	32.00
ได้รับการถ่ายทอดในชุมชน	จำนวน	14	8	8	2	62	94
	ร้อยละ	42.40	30.80	10.70	22.20	75.60	41.80
ได้รับการถ่ายทอดจากแหล่งภายนอกชุมชน	จำนวน	5	11	18	6	10	50
	ร้อยละ	15.20	42.30	24.00	66.70	12.20	22.20
มากกว่า 1 วิธี	จำนวน	1	1	1	0	5	8
	ร้อยละ	3.00	3.80	1.30	0	6.10	3.60
รวม	จำนวน	33*	26*	75*	9	82*	225*

* คือ มีตัวอย่างที่ไม่มีข้อมูล (Missing data)

(2) สถานภาพทางสังคมของช่างทอผ้า

จากการสำรวจช่างทอผ้าที่บ้านภาคใต้ทั้ง 5 แหล่ง พบว่าช่างทอผ้าส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ร้อยละ 94.60 โดยช่างทอผ้าในจังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดเดียวที่มีช่างทอผ้าเป็นผู้หญิงทั้งหมด และเมื่อพิจารณาช่างทอผ้าที่เป็นผู้ชาย พบว่า พบมากที่สุด ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ร้อยละ 8.70 รองลงมาคือ ช่างทอผ้าในจังหวัดสงขลา ตรัง และสุราษฎร์ธานี ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการมีชีวิต พบว่าช่างทอผ้าส่วนใหญ่มีชีวิต ร้อยละ 99.40 ช่างทอผ้าส่วนใหญ่ อายุอยู่ในช่วง 20-40 ปี ร้อยละ 42.90 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 41-60 ปี อายุมากกว่า 60 ปี และน้อยกว่า 20 ปีตามลำดับ และเมื่อพิจารณาอายุของช่างทอผ้าแต่ละแหล่ง พบว่าช่างทอผ้าในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และสงขลาส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 41-60 ปี ในขณะที่ช่างทอผ้าในจังหวัดนครศรีธรรมราชและตรังอยู่ในช่วงอายุ 20-40 ปี ส่วนช่างทอผ้าในจังหวัดพัทลุงพบส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-40 ปี และอายุ 60 ปี ขึ้นไป เท่ากัน นอกจากนี้ ยังพบว่าช่างทอผ้าที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี จะเป็นกลุ่มช่างทอผ้าที่พบน้อยที่สุด ทั้ง 5 แหล่ง

ช่างทอผ้าจังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง และสงขลาส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนช่างทอผ้าในจังหวัดสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม เมื่อพิจารณาระดับการศึกษา พบว่าช่างทอผ้าส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมาคือ ระดับมัธยมปลาย ระดับอนุปริญญา ปวส. ระดับประถมศึกษา ระดับปริญญาตรี และต่ำกว่าประถมตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการมีตำแหน่งในกลุ่มหรือองค์กรอื่นในชุมชน พบว่า ช่างทอผ้าทั้ง 5 แหล่ง ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งในกลุ่มทอผ้าหรือองค์กรอื่นในชุมชน ร้อยละ 92.70 มีเพียงช่างทอผ้าในจังหวัดพัทลุงเพียงจังหวัดเดียวที่ส่วนใหญ่มีตำแหน่งในกลุ่มหรือองค์กรอื่นในชุมชน ตำแหน่งในกลุ่มทอผ้าที่พบ คือ ประธานกลุ่ม กรรมการ ฝ่ายบัญชี หรือเลขานุการ ส่วนตำแหน่งในชุมชน คือ เป็นประธานกลุ่มสตรี หรือ เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) เป็นต้น ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สถานภาพทางสังคมของช่างทอผ้าจำแนกตามแหล่งทอผ้า

รายการ		สุราษฎร์ฯ	นครศรีฯ	ตรัง	พัทลุง	สงขลา	รวม
เพศ							
หญิง	จำนวน	61	31	80	9	116	297
	ร้อยละ	98.40	91.20	97.60	100.00	91.30	94.60
ชาย	จำนวน	1	3	2	0	11	17
	ร้อยละ	1.60	8.80	2.40	0	8.70	5.40
รวม	จำนวน	62	34	82	9	127	314

ตารางที่ 2 สถานภาพทางสังคมของช่างทอผ้าจำแนกตามแหล่งทอผ้า (ต่อ)

รายการ		สุราษฎร์ฯ	นครศรีฯ	ตรัง	พัทลุง	สงขลา	รวม
การมีชีวิตอยู่							
มีชีวิต	จำนวน	61	34	80	9	127	312
	ร้อยละ	98.40	100.00	97.60	100.00	100.00	99.40
เสียชีวิตแล้ว	จำนวน	1	0	2	-	0	2
	ร้อยละ	1.60	0	2.40	-	0	0.60
รวม	จำนวน	62	34	82	9	127	314
อายุ							
น้อยกว่า 20 ปี	จำนวน	2	2	0	0	3	7
	ร้อยละ	3.20	5.90	0	0	2.40	2.20
ระหว่าง 20 ถึง 40 ปี	จำนวน	18	23	47	4	42	134
	ร้อยละ	29.00	67.60	58.80	44.40	33.10	42.90
ระหว่าง 41 ถึง 60 ปี	จำนวน	26	8	22	1	61	118
	ร้อยละ	41.90	23.50	27.50	11.10	48.00	37.80
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	จำนวน	16	1	11	4	21	53
	ร้อยละ	25.80	2.90	13.80	44.40	16.50	17.00
รวม	จำนวน	62	34	80*	9	127	312*
ศาสนา							
พุทธ	จำนวน	3	25	81	9	125	243
	ร้อยละ	4.80	73.50	100.00	100.00	100.00	78.10
อิสลาม	จำนวน	59	9	0	0	0	68
	ร้อยละ	95.20	26.50	0	0	0	21.90
รวม	จำนวน	62	34	81*	9	125*	311*

สำนักบริหารการทะเบียนกรุงเทพมหานคร กรมการทะเบียน

ตารางที่ 2 สถานภาพทางสังคมของช่างทอผ้าจำแนกตามแหล่งทอผ้า (ต่อ)

รายการ		สุราษฎร์ฯ	นครศรีฯ	ตรัง	พัทลุง	สงขลา	รวม
ระดับการศึกษา							
ต่ำกว่าประถม	จำนวน	3	0	1	0	1	5
	ร้อยละ	5.10	0	1.20	0	0.80	1.60
ประถมศึกษา	จำนวน	2	0	5	1	8	16
	ร้อยละ	3.40	0	6.10	11.10	6.50	5.20
มัธยมต้น	จำนวน	47	13	54	5	89	208
	ร้อยละ	79.70	38.20	65.90	55.60	71.80	67.50
มัธยมปลาย	จำนวน	4	13	13	2	15	47
	ร้อยละ	6.80	38.20	15.90	22.20	12.10	15.30
อนุปริญญา ปวส.	จำนวน	2	8	9	0	6	25
	ร้อยละ	3.40	23.50	11.00	0	4.80	8.10
ปริญญาตรี	จำนวน	1	0	0	1	5	7
	ร้อยละ	1.70	0	0	11.10	4.00	2.30
รวม	จำนวน	59*	34	82	9	124*	308*
การมีตำแหน่งในกลุ่มทอผ้าหรือองค์กรอื่นในชุมชน							
ไม่มีตำแหน่ง	จำนวน	57	34	75	3	122	291
	ร้อยละ	91.90	100.00	91.50	33.30	96.10	92.70
มีตำแหน่ง	จำนวน	5	0	7	6	5	23
	ร้อยละ	8.10	0	8.50	66.70	3.90	7.30
รวม	จำนวน	62	34	82	9	127	314

* คือ มีตัวอย่างที่ไม่มีข้อมูล (Missing data)

1.2 ฐานข้อมูลกลุ่มทอผ้า

ในการจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มทอผ้านั้น ได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านต่างๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา รวม 19 กลุ่ม เมื่อ พ.ศ. 2546 (อาจารย์วรรณ ประยุกต์วงศ์และคณะ , 2546 : 13) โดยสามารถสรุปข้อมูลออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

(1) ภูมิปัญญาการทอผ้าภาคใต้ของกลุ่มทอผ้า

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาและลักษณะการสืบทอดการทอผ้าของกลุ่มทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ พบว่ากลุ่มทอผ้าส่วนใหญ่มีภูมิปัญญาอยู่ในระดับประยุกต์ ร้อยละ 58 รองลงมา คือระดับดั้งเดิม ร้อยละ 42 ส่วนใหญ่ไม่มีการทำผลิตภัณฑ์มาตั้งแต่รุ่นพ่อแม่ ร้อยละ 53 โดยพบร้อยละ 47 เท่านั้นที่มีการทำผลิตภัณฑ์ในรุ่นพ่อแม่ กลุ่มทอผ้าส่วนใหญ่ได้รับสืบทอดมาจากบรรพบุรุษร้อยละ 47 กลุ่มทอผ้าส่วนใหญ่มีโอกาสในการเรียนรู้เพิ่มเติมมากกว่า 1 ครั้ง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ภูมิปัญญาและลักษณะการสืบทอดการทอผ้าของกลุ่มทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้

รายการ	จำนวนกลุ่ม	ร้อยละ
ระดับภูมิปัญญา		
- ดั้งเดิม	8	42
- ประยุกต์	11	58
- คิดค้นใหม่	0	0
รวม	19	100
มีการทำผลิตภัณฑ์ในรุ่นพ่อแม่		
- ไม่มีการทำผลิตภัณฑ์	10	53
- มีการทำผลิตภัณฑ์	9	47
รวม	19	100
การสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ		
- ไม่เป็นการสืบทอดฯ	9	47
- เป็นการสืบทอดฯ	10	53
รวม	19	100

จำนวนครั้งที่ได้รับการเรียนรู้เพิ่มเติม		
- ไม่เคยได้รับ	4	21
- ได้รับ 1 ครั้ง	7	37
- ได้รับมากกว่า 1 ครั้ง	8	42
รวม	19	100
จำนวนครั้งในการเรียนรู้โดยเฉลี่ย	1.53	

(2) แบบแผนการผลิตของการทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับแบบแผนการผลิตของการทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ พบว่ารูปแบบการประกอบการของกลุ่มทอผ้าในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาวบ้านที่ไม่ได้จดทะเบียนร้อยละ 84 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการผลิตในรูปแบบการประกอบการดังกล่าวมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 42 รองลงมาคือ ประกอบการอยู่ระหว่างน้อยกว่า 3 ปี และ 5 – 10 ปี ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาแรงงานที่ใช้ในการผลิตพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 11- 20 คน กลุ่มทอผ้าส่วนใหญ่ใช้บ้านของเพื่อนสมาชิกในกลุ่มหรือบ้านของตนเองในการทอผ้า

กลุ่มทอผ้าส่วนใหญ่มีแหล่งเงินทุนสำหรับใช้ในการผลิตผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มากกว่า 1 แหล่ง ร้อยละ 47 ทั้งนี้ กลุ่มทอผ้าส่วนใหญ่ยังมีปัญหาการผลิตที่หลากหลาย นับตั้งแต่ปัญหาการขาดแคลนเงินสดหมุนเวียน ปัญหาเรื่องวัตถุดิบจำพวกเส้นใยที่ต้องสั่งจากร้านค้าในชุมชนหรือสั่งโดยตรงจากกรุงเทพฯ ทำให้ไม่สามารถควบคุมคุณภาพและกำหนดสีเส้นใยได้เองตามความต้องการ อีกทั้งมีข้อจำกัดด้านฝีมือหรือความชำนาญของช่างทอผ้า ขาดอุปกรณ์การทอผ้า ไม่มีทักษะการออกแบบสวดลายผ้า ตลอดจนปัญหาการตลาด เป็นต้น ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แบบแผนการผลิตของการทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบการประกอบการในปัจจุบัน		
- ผู้ประกอบการอิสระ	0	0
- ธุรกิจรายย่อย SMEs	1	5
- กลุ่มชาวบ้านไม่จดทะเบียน	16	84
- กลุ่มชาวบ้านจดทะเบียน	2	11
รวม	19	100
จำนวนปีที่ทำการผลิตในสถานการณ์ประกอบการปัจจุบัน		
- น้อยกว่า 3 ปี	7	37
- ตั้งแต่ 3 ถึง 5 ปี	1	5
- ตั้งแต่ 5 ถึง 10 ปี	3	16

- มากกว่า 10 ปี	8	42
รวม	19	100
จำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตในปีที่ผ่านมา		
- จำนวนน้อยกว่า 10 คน	4	22
- จำนวน 11 - 20 คน	6	33
- จำนวน 21 - 30 คน	4	22
- จำนวน 31 - 50 คน	0	0
- จำนวนมากกว่า 50 คน	4	22
รวม	18*	100

ตารางที่ 4 แบบแผนการผลิตของการทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ (ต่อ)

สถานที่ผลิต		
- บ้านสมาชิก	11	58
- สถานที่ของกลุ่มหรือบ้านผู้ประกอบการธุรกิจ	2	11
- ทั้งสองข้อ	6	32
รวม	19	100
แหล่งเงินทุน		
- ทนส่วนตัว/สมาชิกลงทุน	2	11
- การสนับสนุนจากภาครัฐ	6	32
- การกู้ยืม	2	11
- มากกว่า 1 แหล่ง	9	47
รวม	19	100

* คือ มีตัวอย่างที่ไม่มีข้อมูล (Missing data)

(3) แบบแผนการตลาดของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

จากการศึกษาแบบแผนการตลาดของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ พบว่ากลุ่มลูกค้าเป้าหมายหลัก และกลุ่มลูกค้าเป้าหมายรองของกลุ่มทอผ้าทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชนท้องถิ่น โดยกลุ่มผู้ใช้ผลิตภัณฑ์เป็นเพศชายและเพศหญิงเท่าๆ กัน ร้อยละ 61.0 และมีอยู่ในวัยทำงานร้อยละ 76.0 โดยช่องทางการจำหน่ายผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ส่วนใหญ่มีทั้งการขายปลีกและการขายส่ง ร้อยละ 88.0

กลุ่มทอผ้าส่วนใหญ่ใช้วิธีการแสวงหาตลาดหรือลูกค้าใหม่มากกว่า 1 วิธี ร้อยละ 75.0 เช่น การบอกปากต่อปาก การออกร้าน และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มทอผ้าส่วนใหญ่พัฒนาผ้าทอในลักษณะของการพัฒนารูปแบบเดิมให้ดีขึ้น ร้อยละ 67.0 รองลงมา คือ การแสวงหาแหล่งตลาดใหม่ ร้อยละ 17.0 การคิดค้นพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ร้อยละ 11.0 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แบบแผนการตลาดของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

รายการ	จำนวนกลุ่ม	ร้อยละ
กลุ่มลูกค้าเป้าหมายหลัก (แต่ละผลิตภัณฑ์มีมากกว่า 1 กลุ่มเป้าหมาย)		
- คนในชุมชนท้องถิ่น	9	45
- คนในเมืองใหญ่และกทม.	3	15
- นักท่องเที่ยว	3	15
- ส่งออกต่างประเทศ	0	0
- ทั่วไปไม่เจาะจง	5	25
รวม	20	100

ตารางที่ 5 แบบแผนการตลาดของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (ต่อ)

รายการ	จำนวนกลุ่ม	ร้อยละ
กลุ่มลูกค้าเป้าหมายรอง (แต่ละผลิตภัณฑ์มีมากกว่า 1 กลุ่มเป้าหมาย)		
- คนในชุมชนท้องถิ่น	5	63
- คนในเมืองใหญ่และกทม.	1	13
- นักท่องเที่ยว	1	13
- ส่งออกต่างประเทศ	1	13
- ทั่วไปไม่เจาะจง	0	0
รวม	8*	100
กลุ่มผู้ใช้ผลิตภัณฑ์		
1. เพศ		
- หญิง	7	39
- ชาย	0	0
- ทั้งชายและหญิงเท่าๆกัน	11	61
- อื่นๆ	0	0
รวม	18*	100
2. วัย		
- วัยรุ่น	0	0
- วัยทำงาน	13	76
- ผู้สูงอายุ	0	0
- ทุกวัย	4	24
รวม	17*	100
ช่องทางการจำหน่าย		
- ขายปลีก	1	6
- ขายส่ง	1	6
- ขายทั้งปลีกและส่ง	15	88

รวม	17*	100
วิธีการแสวงหาตลาดหรือลูกค้าใหม่		
- ปากต่อปาก	1	6
- การออกร้าน	1	6
- โฆษณาประชาสัมพันธ์	2	13
- มากกว่า 1 วิธี	12	75
รวม	16*	100

ตารางที่ 5 แบบแผนการตลาดของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (ต่อ)

การพัฒนาหัตถกรรมที่ผ่านมาพัฒนาในด้านใดมากที่สุด		
- หาแหล่งตลาดใหม่	3	17
- พัฒนารูปแบบเดิมให้ดีขึ้น	12	67
- คิดค้นพัฒนารูปแบบใหม่	2	11
- ปรับปรุงกลองที่บรรจุ	0	0
- การรับรองจากองค์กร ฯ	0	0
- อื่นๆ	1	6
รวม	18*	100

* คือ มีตัวอย่างที่ไม่มีข้อมูล (Missing data)

1.3 ฐานข้อมูลทะเบียนผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

จากการเก็บรวบรวมตัวอย่างผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จากแหล่งต่าง ๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา โดยเก็บอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามการพัฒนาตลาดผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ตามยุคสมัย ทำให้ในปัจจุบันศูนย์ฯ มีตัวอย่างผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จำนวน 1,413 ผืน (ข้อมูล ณ วันที่ 2 ธันวาคม 2552) และจำแนกเป็นตัวอย่างผ้าทอตามแหล่งต่าง ๆ ได้ดังนี้

- ตัวอย่างผ้าทอจากฝีมือการทอของช่างทอผ้าพุมเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 174 ผืน ประกอบด้วยผ้าทอซึ่งเป็นแม่ลาย 132 ผืน และลายประยุกต์ 42 ผืน
- ตัวอย่างผ้าทอจากฝีมือการทอของช่างทอผ้าเกาะขยอ จังหวัดสงขลา จำนวน 742 ผืน ประกอบด้วยผ้าทอซึ่งเป็นแม่ลาย 321 ผืน และลายประยุกต์ 421 ผืน
- ตัวอย่างผ้าทอจากฝีมือการทอของช่างทอผ้า จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 85 ผืน ประกอบด้วยผ้าทอซึ่งเป็นแม่ลาย 74 ผืน และลายประยุกต์ 11 ผืน

- ตัวอย่างผ้าทอจากฝีมือการทอของช่างทอผ้าบ้านหมื่นศรี จังหวัดตรัง จำนวน 412 ผืน ประกอบด้วยผ้าทอซึ่งเป็นแม่ลาย 375 ผืน และลายประยุกต์ 37 ผืน เมื่อสังเคราะห์ลวดลายผ้าทอที่เก็บรวบรวมไว้ประกอบด้วย

1. ลายที่สัมพันธ์กับธรรมชาติแวดล้อม

- ลายดอกไม้ เช่น ลายดอกพิกุล ลายดอกแก้ว ลายดอกจันทร์ ลายดอกกก ลายดอกมะพร้าว ลายดอกราชวดี และลายดอกมะลิ เป็นต้น

- ลายที่เป็นส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ลายใบไม้ ลายใบโพธิ์ ลายลูกยม ลายเม็ดพริกไทย ลายเม็ดแตง และลายลูกหวาย เป็นต้น

- ลายสัตว์หรือส่วนต่างของสัตว์ เช่น ลายแมลงวัน ลายเกล็ดเต่า ลายหางนกยูง เป็นต้น

2. ลายที่เชื่อมโยงกับลายไทย หรือส่วนของลายไทย เช่น ลายก้านแย่ง ลายเครือวัลย์ ลายพุ่มข้าวบิณฑ์ ลายแก้วชิงดวง และลายเทพนม เป็นต้น

3. ลายที่เป็นรูปทรงเรขาคณิต เช่น ลายข้าวหลามตัด ลายขนมเปียกปูน และลายลูกแก้วสองชั้น เป็นต้น

4. ลายที่เกี่ยวข้องกับลายจกสาน เช่น ลายลูกแก้ว ลายลูกแก้วฝูง ลายตาสมุก เป็นต้น

5. ลายเบ็ดเตล็ด เช่น ลายราชวัตรโคม ลายราชวัตร ลายแผ่นอิฐ ลายผสม ลายดาวล้อมเดือน ลายตาหมากรุก ลายตุ๊กตา เป็นต้น

6. ลายผสม เช่น ลายผสมระหว่างลูกแก้ว ลูกแก้วย่าน และดอกจิก

หลังจากนั้นนำฐานข้อมูลดังกล่าวมาพัฒนาและสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อความสะดวกในการจัดระบบการเก็บรักษา การติดตามสภาพของตัวอย่างผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมในพิพิธภัณฑ์ การสืบค้น การนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูล ตลอดจนการเพิ่มเติมข้อมูลให้ทันสมัย และนำมาเชื่อมโยงเพื่อนำเสนอผ่านเว็บไซต์ของพิพิธภัณฑ์ดิจิทัลลวดลายทอพื้นบ้านภาคใต้

2. การออกแบบเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลลวดลายทอพื้นบ้านภาคใต้

ศึกษาเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับผ้าทอเกี่ยวกับโครงสร้าง รูปแบบ และวิธีการนำเสนอข้อมูลทั้งเว็บไซต์ในประเทศและต่างประเทศ หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาประมวลและสังเคราะห์เป็นโครงสร้างเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลลวดลายทอพื้นบ้านภาคใต้ โดยผ่านการพิจารณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่เจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม และผู้เชี่ยวชาญในการทำเว็บไซต์ ในเรื่องของความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และความน่าสนใจต่อการนำเสนอ ออกแบบเว็บไซต์โดยโปรแกรม Macromedia Dreamweaver, Macromedia Flash โดยใช้ภาษา PHP และใช้ MySQL ในการทำ Database เพื่อสะดวกต่อการ update ข้อมูล

เว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลลวดลายทอพื้นบ้านภาคใต้ ประกอบด้วยโครงสร้างสำคัญ ดังนี้

1) กลับมาหน้าจอหลัก (Home) ซึ่งจะช่วยให้สะดวกต่อการกลับไปยังหน้าจอเดิม

2) เรื่องราวความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์ (About Us) เป็นเนื้อหาที่บอกถึงความเป็นมาและความสำคัญของการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ การส่งเสริมและพัฒนาการทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนสถานที่ติดต่อพิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

3) ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (Southern Textile) เป็นการนำเสนอเนื้อหาในเอกสารการบรรยายของอาจารย์อัมพร ศรีประสิทธิ์ เรื่อง ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ : จุดประกายการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น มาแนะนำในรูปแบบเว็บไซต์ พร้อมภาพประกอบเรื่องราว ได้แก่ เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคนิคการทอผ้า และช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ เอกลักษณ์และรูปแบบลวดลายผ้าทอพื้นบ้าน ลักษณะของผืนผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ และผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จาก 4 แหล่ง เป็นต้น

4) นิทรรศการศิลปะ : ลวดลายผ้าทอพื้น (The Collections) เป็นการนำเสนอตัวอย่างภาพลวดลายผ้าทอพื้นบ้าน ที่เก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ มาจัดแสดงในรูปแบบนิทรรศการที่มีการกำหนดเนื้อหาเฉพาะ โดยนำเสนอเป็นหัวข้อต่างๆ เช่น การนำเสนอเรื่องดอกไม้ในลายผ้า ชุดผ้าทอวัยรุ่น เป็นต้น

5) นิทรรศการและข่าว (Exhibition and News) เป็นการนำเสนอนิทรรศการเกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ที่ศูนย์ฯ จัดขึ้นเนื่องในวาระโอกาสต่าง ๆ เช่น นิทรรศการทอโกลให้โลกแลครั้งที่ 3 ซึ่งจัดขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ในวาระทรงมีพระชนมายุครบ 72 พรรษา และข่าวต่าง ๆ เกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้าน

6) ผลงานวิจัยและบทความ (Research and Report)

เป็นการนำเสนอผลงานวิจัยที่ผ่านมาของโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพและวัฒนธรรม ได้แก่

- พฤติกรรมการใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ : กรณีศึกษาในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- แบบแผนการผลิต-การตลาดหัตถกรรมพื้นบ้านภาคใต้ : ที่เห็นและเป็นอยู่
- แบบแผนการผลิต-จำหน่ายผ้าทอพื้นบ้านและศักยภาพของช่างทอผ้าภาคใต้
- การสำรวจข้อมูลพื้นฐานกลุ่มสี่ร้อยธรรมชาติในภาคใต้
- บทความทั่วไป เรื่อง มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนกับผลิตภัณฑ์วัฒนธรรม
- เรื่องสั้น : ผ้าทอลายทางกระรอก

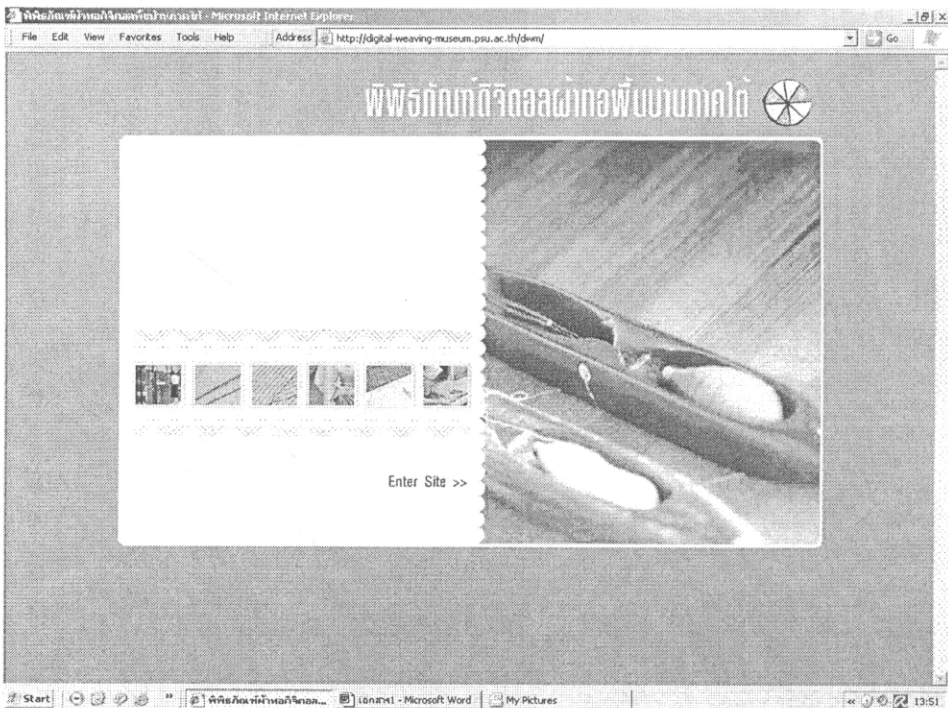
7) ฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (Database) เป็นการนำเสนอเฉพาะฐานข้อมูลกลุ่มทอผ้า และช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้จาก 4 แหล่ง โดยผู้ที่สนใจเข้าเยี่ยมชมข้อมูลส่วนนี้จำเป็นต้องลงทะเบียนก่อนจึงจะสามารถเข้าไปดูข้อมูลดังกล่าวได้ ส่วนข้อมูลทะเบียนผ้าจะเป็นข้อมูลปกปิด แต่จะ

ใช้ภาพและข้อมูลจากทะเบียนผ้าในการนำเสนอเรื่องราวผ้าทอพื้นบ้าน โดยเฉพาะหมวดนิทรรศการ ศิลปะ

8) แบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามออนไลน์ให้ผู้เยี่ยมชมสามารถกรอกข้อมูลและตอบคำถามในประเด็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ตลอดจนความพึงพอใจที่มีต่อเว็บไซต์นี้

9) สมุดเยี่ยม (Guest book) เป็นส่วนที่ให้ผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนข่าวสารเกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ตลอดจนการเสนอแนะต่างๆ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเว็บไซต์ต่อไป

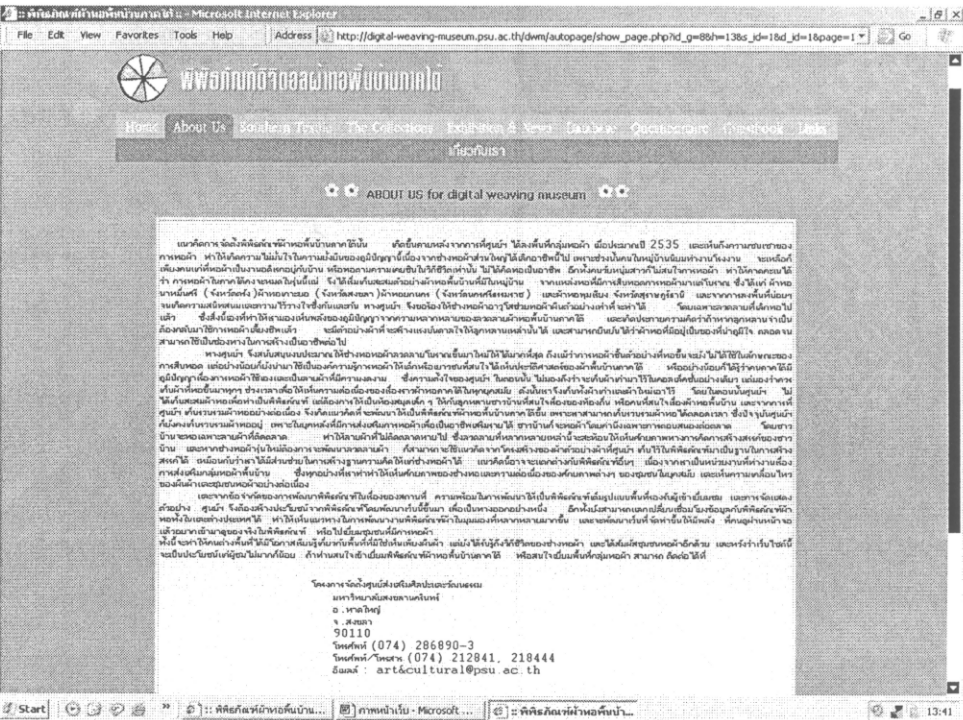
10) เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง (Link) เป็นเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับผ้าทอและพิพิธภัณฑ์ผ้าทอ ซึ่งจะเป็นการโดยมีรูปแบบของเว็บไซต์ดังนี้

ภาพที่ 3 แสดงภาพแรกเมื่อเข้าเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

ภาพที่ 4 แสดงหน้าจอหลัก (Home)

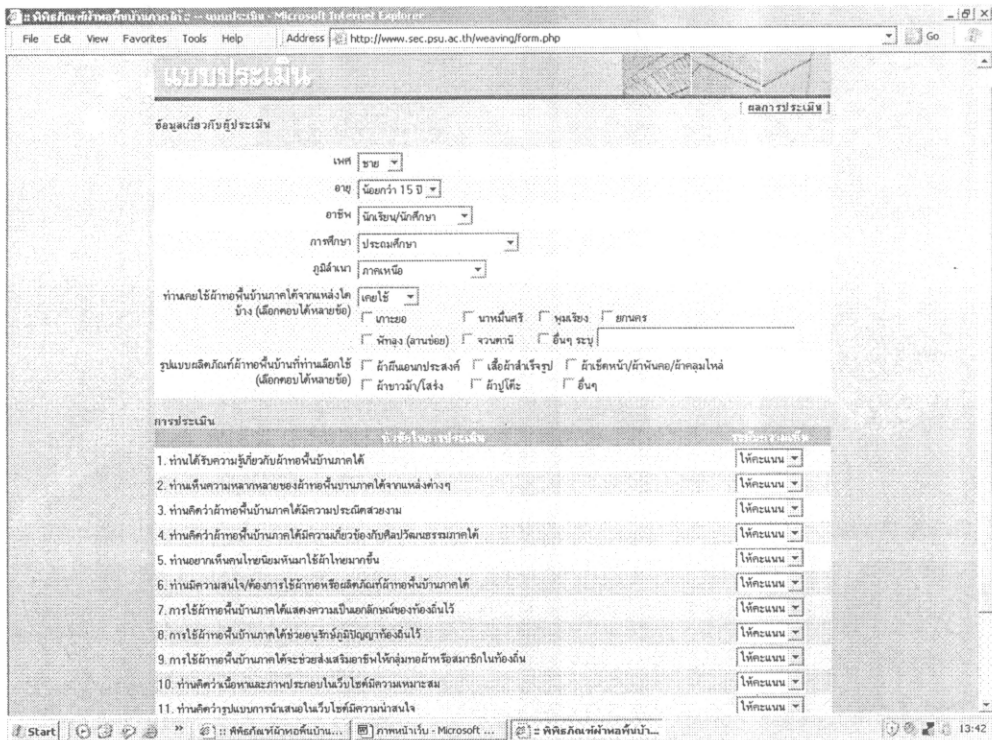
ภาพที่ 5 แสดงหน้าเกี่ยวกับเรา (About us)

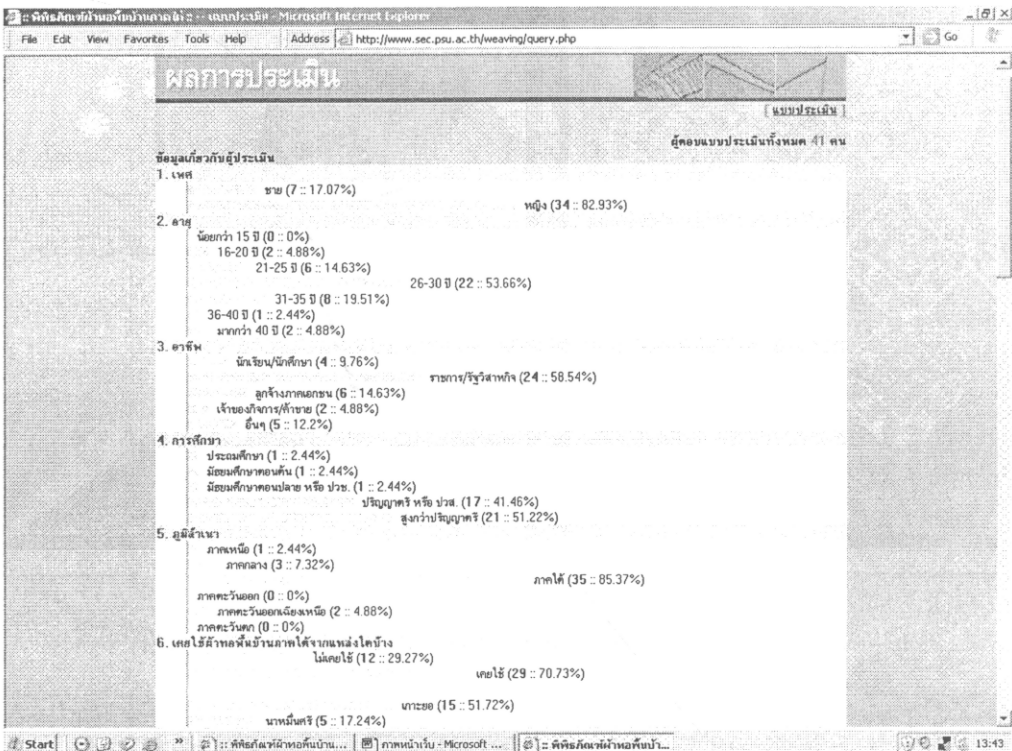
ภาพที่ 6 แสดงหน้าผ้าห่อพื้นบ้านภาคใต้ (Southern Textile)

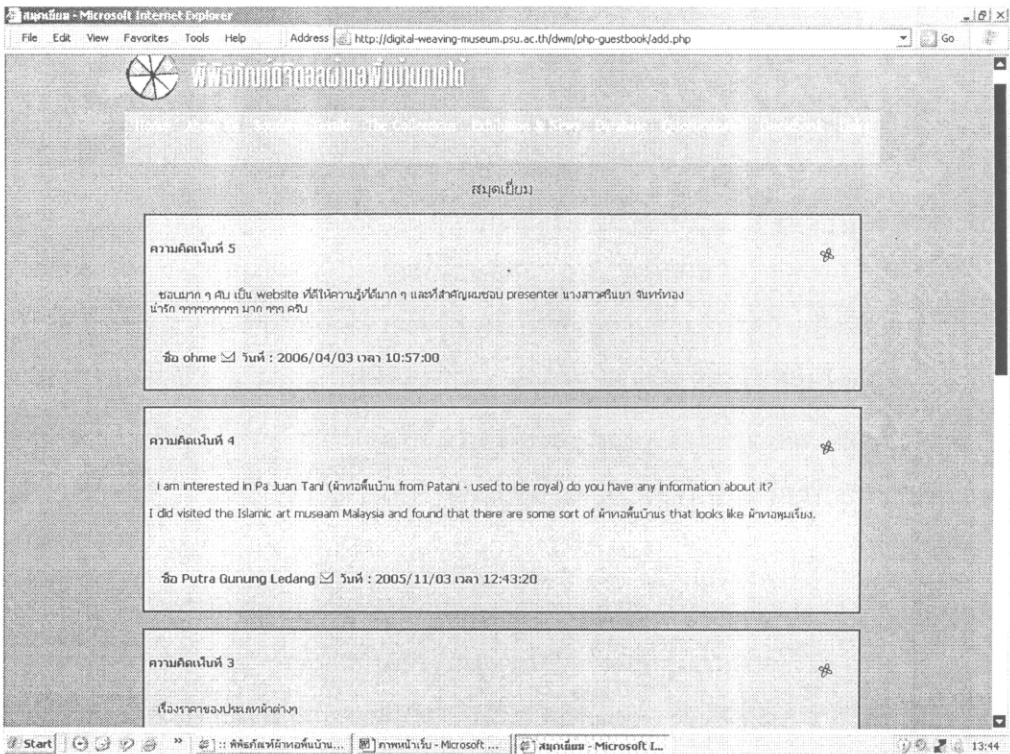
ภาพที่ 7 แสดงหน้านิทรรศการและข่าว (Exhibition & News)

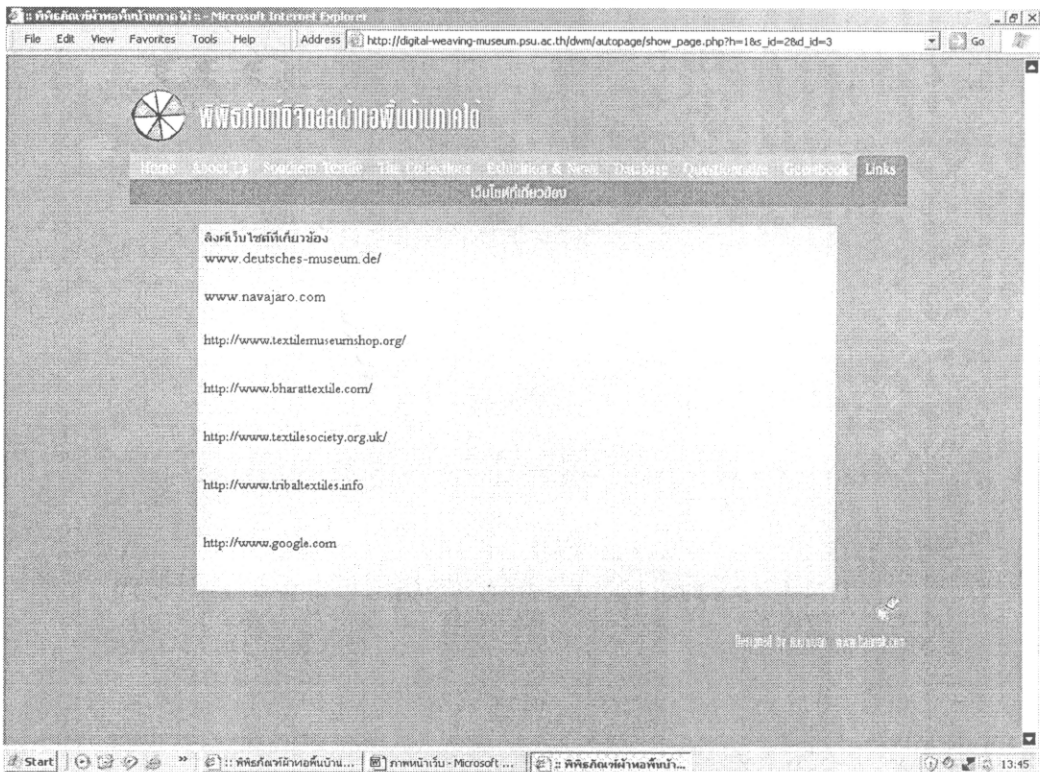
ภาพที่ 8 แสดงหน้าแบบประเมิน

ภาพที่ 9 แสดงหน้าผลการประเมิน

ภาพที่ 10 แสดงหน้าสมุดเยี่ยม

ภาพที่ 11 แสดงหน้าเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับผ้าทอ

3. การทดลองใช้เว็บไซต์เบื้องต้น (Try-out)

3.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลจากการ try-out จากกลุ่มตัวอย่างที่เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ จำนวน 31 คน ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของบุคลากรในหน่วยงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตัวแทนศูนย์/สำนักศิลปะและวัฒนธรรมของรัฐ และผู้สนใจทั่วไป โดยใช้แบบสอบถาม (ภาคผนวก ข) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 25 คน คิดเป็นร้อยละ 80.6 เพศชาย 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และไม่ระบุเพศ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 41.9) รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 26-30 ปี (ร้อยละ 29.0) และ 21-25 ปี (ร้อยละ 12.9) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 86.7 ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 10.0 นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 3.3 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี/ ปวส. ร้อยละ 58.1 รองลงมา มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 41.9 ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ คิดเป็น ร้อยละ 87.1 รองลงมา คือ ภาคกลางและภาคเหนือ ในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 6.5 เมื่อพิจารณาการอยู่อาศัยในปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยในจังหวัดสงขลา ร้อยละ 74.2 จังหวัดปัตตานี ร้อยละ 12.9 และจังหวัดเชียงใหม่ กรุงเทพฯ พิษณุโลก และยะลา ในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 3.2 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ คิดเป็น ร้อยละ 77.4 โดยผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ที่นิยมใช้/เคยใช้ส่วนใหญ่เป็นผ้าทอเกาะขอม ผ้าทอนาหมื่นศรี ผ้าทอพุมเรียง และผ้าทอจากกลุ่มลานข่อย จังหวัดพัทลุง ตามลำดับ โดยรูปแบบผลิตภัณฑ์ของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ที่เลือกใช้ส่วนใหญ่ ได้แก่ ผ้าฝ้ายเอนกประสงค์ ผ้าขาวม้า/โสร่ง ผ้าเช็ดหน้า เสื้อสำเร็จรูป ผ้าคลุมไหล่และผ้าพันคอ ตามลำดับ

3.2 ความคิดเห็นต่อการเยี่ยมชมเว็บไซต์และคุณค่าของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการชมเว็บไซต์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) และมีความเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ อยู่ในระดับมาก โดยเห็นด้วยว่ารูปแบบการจัดเว็บไซต์และเนื้อหาที่น่าสนใจและมีประโยชน์ การเยี่ยมชมเว็บไซต์ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ และเข้าใจกรรมวิธีในการทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้มากขึ้น ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้เป็นสิ่งที่มีความประณีตสวยงาม การใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ช่วยแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น และมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามต่างมีความสนใจ/ ต้องการ ใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านอยู่ในระดับมากอีกด้วย ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นที่มีต่อเว็บไซต์และคุณค่าของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

ประเด็น	ความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ท่านคิดว่ารูปแบบการจัด Web มีความน่าสนใจ	1(3.4)	14(48.3)	13(41.9)	1(3.2)	-	3.52	0.63	มาก
2. ท่านคิดว่าเนื้อหาใน Web มีความน่าสนใจ	2(6.9)	17(58.6)	10(34.5)	-	-	3.72	0.59	มาก
3. ท่านได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	5(6.9)	4(58.6)	10(34.5)	-	-	3.72	0.59	มาก
4. ท่านได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรรมวิธีการทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้	1(3.4)	15(51.7)	13(44.8)	-	-	3.59	0.56	มาก
5. ท่านคิดว่าผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มีความสวยงาม	5(13.8)	19(65.5)	5(17.2)	2(3.4)	-	3.90	0.67	มาก
6. ท่านคิดว่าผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มีความเกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรมภาคใต้	6(20.7)	17(58.6)	6(20.7)	-	-	4.00	0.65	มาก
7. ท่านคิดว่าการใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้แสดงความเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น	7(25.0)	16(57.1)	5(17.9)	-	-	4.07	0.66	มาก
8. ท่านคิดว่าการใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จะช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	5(32.1)	17(60.7)	2(7.1)	-	-	4.25	0.58	มาก
9. ท่านมีสนใจ/ต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	4(13.8)	13(44.8)	11(37.9)	1(3.4)	-	3.69	0.76	มาก
10. โดยภาพรวมท่านเห็นว่า Web นี้ มีประโยชน์	6(20.7)	18(62.1)	5(17.2)	-	-	4.03	0.63	มาก
ระดับความเห็นที่มีต่อเว็บไซต์โดยรวม						3.85	0.63	มาก

3.3 ความพึงพอใจต่อเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลภาคใต้

เมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการนำเสนอในเว็บไซต์ (ในแง่ของการจัดรูปแบบอักษร ภาพประกอบ เนื้อหา ความเหมาะสมของเนื้อหาและภาพประกอบ) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการนำเสนอเว็บไซต์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.50$) โดยมีความพึงพอใจในหัวข้อ The Collection และ Exhibition & News ในระดับมาก และมีความพึงพอใจในหัวข้อ ความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์ ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ผลงานวิจัยและบทความในระดับปานกลาง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 ความพึงพอใจในระดับมาก ในหัวข้อ

(1) The Collection : ($\bar{x} = 3.66$) โดยผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ารูปแบบอักษร เนื้อหา เนื้อหาและภาพประกอบมีความเหมาะสมมาก ส่วนการจัดรูปแบบอักษรในหัวข้อย่อเรื่อง ลวดลายบนผืนผ้ามีความเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะให้ปรับสีพื้นหลังให้มีสีอ่อนลง เพื่อให้สามารถอ่านเนื้อหาได้ชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งควรปรับรูปแบบอักษรในหัวข้อและเนื้อหาให้เป็น

รูปแบบเดียวกัน ตลอดจนควรเพิ่มภาพประกอบของตัวอย่างลวดลายผ้าลักษณะต่างๆ ที่บอกรายละเอียด หรือประวัติของผ้าแต่ละผืน เช่น ชื่อลายผ้า แหล่งทอ ลักษณะของเส้นใย การจำหน่าย เป็นต้น

(2) Exhibition ($\bar{x} = 3.52$) and News ($\bar{x} = 3.53$) โดยผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การจัดรูปแบบอักษร รูปภาพ และเนื้อหาในหัวข้อ Exhibition มีความเหมาะสมมาก ส่วนการจัดรูปแบบ เนื้อหาและภาพประกอบมีความเหมาะสมปานกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การจัดรูปแบบอักษร รูปแบบเนื้อหา และการจัดเนื้อหาในหัวข้อ News มีความเหมาะสมมาก ส่วนการจัดรูปแบบภาพ และ ภาพประกอบมีความเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า ควรปรับสีพื้นหลังให้ อ่อนลง เพื่อให้สามารถอ่านอักษรได้ชัดเจนขึ้น สำหรับสีของอักษรไม่ควรใช้สีแดง เนื่องจากอ่านแล้ว แสบตา อย่างไรก็ตามควรเพิ่มภาพประกอบในการนำเสนอข่าวสาร และเพิ่มการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อ กลับไปยังหน้าจอแรก

3.3.2 ความพึงพอใจในระดับปานกลาง ในหัวข้อ

(1) ความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์ ($\bar{x} = 3.41$) ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การจัดรูปแบบ เนื้อหาและมีเนื้อหาเหมาะสมมาก ส่วนการจัดรูปแบบอักษร รูปแบบภาพ และภาพประกอบมีความ เหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า ในการกำหนดรูปแบบอักษรควรใช้อักษรที่เป็น ปลายไทยและต้องอ่านง่าย เพื่อให้เหมาะกับการนำเสนอเรื่อง รวมทั้งควรเพิ่มขนาดอักษร และปรับสี อักษรเนื่องจากมีความกลมกลืนกับพื้นหลังมาก ทำให้อ่านไม่ชัด ไม่สบายตา และรู้สึกไม่เร้าใจเท่าที่ควร ทั้งนี้ควรปรับสีพื้นหลังด้วยเนื่องจากสีค่อนข้างมืดทึบ โดยอาจใช้ภาพผ้าทอเป็นฉากหลังแทน ตลอดจน เพิ่มภาพประกอบ เช่น ตัวอย่างภาพในพิพิธภัณฑ์ หรือภาพที่เกี่ยวข้อง

(2) ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ($\bar{x} = 3.42$) ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การจัดรูปแบบเนื้อหา และลักษณะเนื้อหามีความเหมาะสมมาก ส่วนการจัดรูปแบบอักษร รูปแบบภาพประกอบมีความ เหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่าควรเพิ่มขนาดอักษรให้มีขนาดใหญ่กว่าเดิม เพื่อช่วยให้อ่านง่ายขึ้น และควรปรับสีอักษรหรือพื้นหลัง เนื่องจากมีความกลมกลืนกันมากเกินไป ทำให้ต้องเพ่งสายตาในการอ่านเนื้อหามากกว่าปกติ รวมทั้งเพิ่มภาพประกอบพร้อมคำบรรยายได้ภาพใน เนื้อหาที่สามารถนำเสนอด้วยภาพได้ และในการเชื่อมโยงไฟล์น่าจะใช้ไฟล์อื่น เช่น html แทนการใช้ word เพื่อช่วยในการดึงดูดความสนใจ

(3) ผลงานวิจัย ($\bar{x} = 3.31$) และบทความ ($\bar{x} = 3.47$) ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การจัดรูปแบบอักษร ภาพ เนื้อหา และมีภาพประกอบในส่วนของผลงานวิจัยมีความเหมาะสมปานกลาง และเห็นว่า การจัดรูปแบบอักษร การจัดรูปแบบเนื้อหา และมีเนื้อหาในส่วนของบทความมีความ เหมาะสมมาก ส่วนการจัดรูปแบบภาพและมีภาพประกอบเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้ผู้ตอบ แบบสอบถามเสนอแนะว่า ควรปรับรูปแบบการนำเสนอให้ดึงดูดใจ ปรับสีและขนาดอักษร รวมทั้ง ปรับสีพื้นหลัง นอกจากนี้ควรมีข้อมูลเพิ่มเติมว่าผู้ชมสามารถหาอ่านได้จากที่ไหน ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความพึงพอใจในการนำเสนอเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลภาคใต้

ประเด็น	ความพึงพอใจ					\bar{x}	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย = 3.41 S.D. = 0.79 ระดับปานกลาง)								
การจัดรูปแบบอักษร	5(6.9)	7(24.1)	18(62.1)	2(6.9)	-	3.31	0.71	ปานกลาง
การจัดรูปแบบภาพ	2(6.9)	8(27.6)	15(51.7)	1(3.4)	3(10.3)	3.17	1.00	ปานกลาง
การจัดรูปแบบเนื้อหา	2(6.9)	15(51.7)	11(37.9)	1(3.4)	-	3.62	0.67	มาก
ความเหมาะสมของเนื้อหา	2(6.9)	20(69.0)	7(24.1)	-	-	3.83	0.53	มาก
ความเหมาะสมของภาพประกอบ	1(3.4)	11(37.9)	10(34.5)	4(13.8)	3(10.3)	3.10	1.04	ปานกลาง
2. ฟ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (ค่าเฉลี่ย = 3.42 S.D. = 0.83 ระดับปานกลาง)								
การจัดรูปแบบอักษร	5(7.7)	9(34.6)	11(42.3)	4(15.4)	-	3.35	0.84	ปานกลาง
การจัดรูปแบบภาพ	3(12.5)	7(29.2)	10(41.7)	2(8.3)	2(8.3)	3.29	1.08	ปานกลาง
การจัดรูปแบบเนื้อหา	1(3.8)	12(46.2)	12(46.2)	1(3.8)	-	3.50	0.64	มาก
ความเหมาะสมของเนื้อหา	1(3.8)	16(61.5)	9(34.6)	-	-	3.69	0.54	มาก
ความเหมาะสมของภาพประกอบ	2(8.0)	10(40.0)	8(32.0)	3(12.0)	2(8.0)	3.28	1.06	ปานกลาง
3.1 The Collection : ลวดลายบนผืนผ้า (ค่าเฉลี่ย = 3.62 S.D. = 0.73 ระดับมาก)								
การจัดรูปแบบอักษร	5(10.0)	9(30.0)	17(56.7)	1(3.3)	-	3.47	0.73	ปานกลาง
การจัดรูปแบบภาพ	5(10.0)	16(53.3)	10(33.3)	1(3.3)	-	3.70	0.70	มาก
การจัดรูปแบบเนื้อหา	3(10.0)	11(36.7)	16(53.3)	-	-	3.57	0.67	มาก
ความเหมาะสมของเนื้อหา	3(10.0)	15(50.0)	12(40.0)	-	-	3.70	0.65	มาก
ความเหมาะสมของภาพประกอบ	6(20.0)	11(36.7)	10(33.3)	3(10.0)	-	3.67	0.92	มาก
3.2 The Collection : ดอกไม้ในลายผ้า (ค่าเฉลี่ย = 3.71 S.D. = 0.73 ระดับมาก)								
การจัดรูปแบบอักษร	4(13.3)	9(30.0)	15(50.0)	2(6.7)	-	3.50	0.82	มาก
การจัดรูปแบบภาพ	5(16.7)	13(43.3)	12(38.7)	-	-	3.77	0.72	มาก
การจัดรูปแบบเนื้อหา	4(13.3)	11(36.7)	15(50.0)	-	-	3.63	0.71	มาก
ความเหมาะสมของเนื้อหา	4(13.3)	14(46.7)	12(40.0)	-	-	3.73	0.69	มาก
ความเหมาะสมของภาพประกอบ	6(20.0)	17(56.7)	6(20.0)	1(3.3)	-	3.93	0.74	มาก
4.1 Exhibition and News : Exhibition (ค่าเฉลี่ย = 3.52 S.D. = 0.70 ระดับมาก)								
การจัดรูปแบบอักษร	1(3.2)	11(35.5)	2(6.5)	-	-	3.55	0.67	มาก
การจัดรูปแบบภาพ	1(3.2)	18(58.1)	9(29.0)	3(9.7)	-	3.55	0.72	มาก
การจัดรูปแบบเนื้อหา	1(3.2)	15(48.4)	13(41.9)	2(6.5)	-	3.48	0.71	ปานกลาง
ความเหมาะสมของเนื้อหา	1(3.2)	17(54.8)	11(35.5)	2(6.5)	-	3.55	0.69	มาก
ความเหมาะสมของภาพ	1(3.2)	14(45.2)	12(38.7)	4(12.9)	-	3.39	0.74	ปานกลาง
4.2 Exhibition and News : News (ค่าเฉลี่ย = 3.53 S.D. = 0.75 ระดับมาก)								

ประเด็น	ความพึงพอใจ					\bar{X}	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
4.2 Exhibition and News : News (ค่าเฉลี่ย = 3.53 S.D. = 0.75 ระดับมาก)								
การจัดรูปแบบอักษร	3(10.0)	11(36.7)	16(53.3)	-	-	3.57	0.67	มาก
การจัดรูปแบบภาพ	2(6.7)	14(36.7)	11(36.7)	2(6.7)	1(3.3)	3.47	0.86	ปานกลาง
การจัดรูปแบบเนื้อหา	2(6.7)	16(53.3)	11(36.7)	1(3.3)	-	3.63	0.66	มาก
ความเหมาะสมของเนื้อหา	2(6.7)	13(43.3)	14(46.7)	1(3.3)	-	3.53	0.68	มาก
ความเหมาะสมของภาพประกอบ	3(10.0)	12(40.0)	12(40.0)	2(6.7)	1(3.3)	3.47	0.90	ปานกลาง
5.1 ผลงานวิจัยและบทความ : งานวิจัย (ค่าเฉลี่ย = 3.31 S.D. = 0.57 ระดับปานกลาง)								
การจัดรูปแบบอักษร	1(3.3)	9(30.0)	18(60.0)	2(6.7)	-	3.30	0.65	ปานกลาง
การจัดรูปแบบภาพ	1(3.3)	8(26.7)	20(66.7)	1(3.3)	-	3.30	0.59	ปานกลาง
การจัดรูปแบบเนื้อหา	-	12(40.0)	17(56.7)	1(3.3)	-	3.37	0.55	ปานกลาง
ความเหมาะสมของเนื้อหา	13(43.3)	17(56.7)	-	-	-	3.43	0.50	ปานกลาง
ความเหมาะสมของภาพ	-	8(26.7)	19(63.3)	3(10.0)	-	3.17	0.59	ปานกลาง
5.2 ผลงานวิจัยและบทความ : บทความ (ค่าเฉลี่ย = 3.47 S.D. = 0.62 ระดับปานกลาง)								
การจัดรูปแบบอักษร	1(3.3)	13(43.3)	16(53.3)	-	-	3.50	0.57	มาก
การจัดรูปแบบภาพ	1(3.3)	12(40.0)	15(50.0)	2(6.7)	-	3.40	0.67	ปานกลาง
การจัดรูปแบบเนื้อหา	2(6.7)	12(40.0)	16(53.3)	-	-	3.53	0.62	มาก
ความเหมาะสมของเนื้อหา	2(6.7)	13(43.3)	15(50.0)	-	-	3.57	0.62	มาก
ความเหมาะสมของภาพ	1(3.3)	10(33.3)	17(56.7)	2(6.7)	-	3.33	0.66	ปานกลาง
ระดับความพึงพอใจโดยรวม						3.50	0.71	มาก

เมื่อพิจารณารูปแบบการนำเสนอในแต่ละหัวข้อจะเห็นว่า การนำเสนอในหัวข้อ the Collections โดยเฉพาะการนำเสนอในหมวดดอกไม้ในหลายชิ้น ผู้ตอบแบบสอบถามต่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอในระดับมากในทุกประเด็นย่อย ทั้งนี้เพราะในหมวดนี้ส่วนใหญ่นำเสนอด้วยรูปภาพผ้าทอลวดลายดอกไม้จากแหล่งต่างๆ ทั้ง 4 แหล่ง มากกว่าการใช้ข้อความ จึงช่วยดึงดูดความสนใจให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันเมื่อพิจารณาในหัวข้อผลงานวิจัยและบทความ โดยเฉพาะในส่วนของงานวิจัย ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในประเด็นย่อยอยู่ในระดับปานกลางในทุกประเด็นย่อย ทั้งนี้เพราะการนำเสนอในส่วนของงานวิจัยนั้นจะเป็นข้อมูลเชิงวิชาการ จึงต้องนำเสนอเป็นข้อความและตาราง ทำให้ไม่ดึงดูดความสนใจได้เท่าที่ควร ดังนั้น

ในการนำเสนอบทความและงานวิจัยอาจจะต้องเพิ่มภาพประกอบ เพื่อดึงดูดความสนใจให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามต่อไป หรืออาจปรับลีลาการนำเสนอโดยลดรูปแบบวิชาการ เพื่อให้ผู้สนใจที่ไม่ต้องการความลุ่มลึกมากนักสามารถอ่านและเข้าใจง่ายขึ้น

3.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเว็บไซต์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้โดยภาพรวมแล้ว เป็นเว็บไซต์ที่มีประโยชน์และให้ความรู้ทางด้านผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นในการเผยแพร่คุณค่าและองค์ความรู้ดังกล่าวควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์เว็บไปยังหน่วยงานต่างๆ หรือเว็บไซต์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มจำนวนและความหลากหลายของผู้ชม และทำให้สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้กว้างขึ้น ควรมี webmaster เพื่อช่วยดูแลเนื้อหาและการ update ข้อมูล นอกจากนี้อาจนำคลิปวิดีโอมาช่วยในการนำเสนอ เช่น การนำเสนอข่าว/ กิจกรรมต่างๆ ของศูนย์ฯ หรือขั้นตอนการทอผ้า เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจและมองเห็นภาพมากขึ้น มีการประชาสัมพันธ์สินค้า/ ผลิตภัณฑ์ชุมชน/ ของที่ระลึกในร้านหัตถกรรมของศูนย์ โดยมีภาพประกอบ พร้อมทั้งระบุราคา มีหัวข้อเกี่ยวกับบุคคลที่ลुकคลีกับผ้าทอ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่างๆ หรืองานวิจัยเกี่ยวกับผ้าทอ มีกระดานข่าวกิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ เช่น การเปิดบริการเยี่ยมชม นอกจากนี้ควรนำเสนอภาพบุคคลสำคัญที่สวมใส่ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ตลอดจนผลิตภัณฑ์จากผ้าทอที่สามารถนำไปใช้ได้หลายกลุ่มอายุ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเผยแพร่คุณค่าและองค์ความรู้เกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ได้มากยิ่งขึ้น

4. การใช้เว็บไซต์

ภายหลังการ try-out แล้ว ได้นำข้อมูลที่ได้นำไปปรับปรุงและพัฒนาเว็บไซต์อีกครั้ง ได้แก่ การเพิ่มข่าวสารข้อมูลในภาวะปัจจุบัน การเพิ่มภาพกิจกรรมและภาพที่เกี่ยวข้องกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ในหัวข้อต่างๆ การปรับปรุงรูปแบบและขนาดอักษร การปรับฉากหลัง การเพิ่มคำบรรยายได้ภาพ ตลอดจนการทำแบบสอบถามออนไลน์ เพื่อให้ผู้ที่เข้าเยี่ยมชมได้ร่วมตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นจึงประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ไปยังหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รวมทั้งการบอกกล่าวให้เพื่อนหรือคนที่สนใจได้เข้าร่วมชมเว็บไซต์ ซึ่งผลจากการเผยแพร่เป็นระยะเวลา 4 เดือน (ตั้งแต่สิงหาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2548) ให้ผลดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน

ผลจากการเผยแพร่เว็บไซต์เป็นระยะเวลา 4 เดือนพบว่าผู้เยี่ยมชมที่ร่วมประเมินเว็บไซต์จำนวน 42 คน เป็นเพศชาย 7 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 เพศหญิง 35 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ผู้เยี่ยมชมส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 26 – 30 ปี (ร้อยละ 52.38) รองลงมาได้แก่ ช่วงอายุ 31-35 ปี (ร้อยละ 21.43) อายุ 21-25 ปี (ร้อยละ 14.29) และ 16-20 ปี และมากกว่า 40 ปี (ร้อยละ 4.76) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 59.52) ลูกจ้างเอกชน (ร้อยละ 14.29) อาชีพอื่นๆ (ร้อยละ 11.9) นักเรียน/นักศึกษา (9.52) และเจ้าของกิจการ/ค้าขาย (ร้อยละ 4.76) ตามลำดับ โดยผู้เยี่ยมชม

ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 52.38) รองลงมาได้แก่ ปริญญาตรี หรือ ปวส. (ร้อยละ 40.48) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (ร้อยละ 2.38) มัธยมต้น (ร้อยละ 2.38) และ ประถมศึกษา (ร้อยละ 2.38) ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ส่วนใหญ่ยังมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้มากที่สุด (ร้อยละ 85.71) รองลงมา ได้แก่ ภาคกลาง (ร้อยละ 7.14) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 4.76) และภาคเหนือ (ร้อยละ 2.38) ตามลำดับ ผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ส่วนใหญ่เคยใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ในรูปแบบของผ้าผืนแอนกประสงค์ (ร้อยละ 47.62) ผ้าเช็ดหน้า/ผ้าพันคอ/ผ้าคลุมไหล่ (ร้อยละ 42.86) เสื้อสำเร็จรูป (ร้อยละ 26.19) ผ้าขาวม้า/โสร่ง (ร้อยละ 21.43)

4.2 ความพึงพอใจต่อเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลจตุลภาคใต้

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการชมเว็บไซต์ พบว่าผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์มีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) จากการชมเว็บไซต์ทำให้ตระหนักในคุณค่าของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ กล่าวคือ การใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จะช่วยส่งเสริมอาชีพให้กับกลุ่มทอผ้าและสมาชิกในท้องถิ่น อยากเห็นคนไทยมาใช้ผ้าไทยกันมากขึ้น การใช้ผ้าทอช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมภาคใต้ การใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จะช่วยแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้เป็นสิ่งที่มีความประณีต สวยงาม การเยี่ยมชมเว็บไซต์ทำให้เห็นความหลากหลายของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จากแหล่งต่างๆ และทำให้รู้สึกต้องการใช้ผ้าทอหรือผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มากขึ้น และรูปแบบการนำเสนอในเว็บไซต์มีความน่าสนใจในระดับมาก ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ความพึงพอใจต่อเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลจตุรภาคใต้

ประเด็น	ความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ท่านได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	5 (11.9)	18 (42.9)	11 (26.2)	7 (16.7)	1 (2.4)	3.45	0.99	มาก
2. ท่านเห็นความหลากหลายของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จากแหล่งต่างๆ	9 (21.4)	18 (42.9)	12 (28.6)	3(7.1)		3.79	0.87	มาก
3. ท่านคิดว่าผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มีความประณีตสวยงาม	14 (33.3)	20 (47.6)	8 (19.0)			4.14	0.87	มาก
4. ท่านคิดว่าผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมภาคใต้	21 (50.0)	18 (42.9)	3 (7.1)			4.43	0.63	มาก
5. ท่านอยากเห็นคนไทยหันมาใช้ผ้าไทยมากขึ้น	23 (54.8)	18 (42.9)	1 (2.4)			4.52	0.55	มาก
6. ท่านมีความสนใจ/ต้องการใช้ผ้าทอหรือผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	5 (11.9)	19 (45.2)	17 (50.5)	1 (2.4)		3.67	0.72	มาก
7. การใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้	16 (38.1)	21 (50.0)	5 (11.9)			4.26	0.66	มาก
8. การใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้	24 (57.1)	16 (38.1)	1 (2.4)		1 (2.4)	4.47	0.77	มาก
9. การใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จะช่วยส่งเสริมอาชีพให้กลุ่มทอผ้าหรือสมาชิกในท้องถิ่น	29 (69.0)	11 (26.2)	2 (4.8)			4.64	0.57	มาก
10. ท่านคิดว่าเนื้อหาและภาพประกอบมีความเหมาะสม	7 (16.7)	20 (47.6)	14 (33.3)	1 (2.4)		3.79	0.75	มาก
11. ท่านคิดว่ารูปแบบในการนำเสนอในเว็บไซต์มีความน่าสนใจ	4 (9.5)	16 (38.1)	21 (50.0)	1 (2.4)		3.55	0.70	มาก
12. โดยภาพรวมท่านคิดเว็บไซต์มีประโยชน์โดยรวม	9 (21.4)	28 (66.7)	2 (4.8)	3 (7.1)		4.02	0.74	มาก
ระดับความเห็นที่มีต่อเว็บไซต์โดยรวม						4.06	0.73	มาก

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาพิพิธภัณฑ์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับลวดลายผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ โดยนำองค์ความรู้จากงานวิจัยและกิจกรรมต่างๆ จากโครงการส่งเสริมและพัฒนาผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ที่ดำเนินการโดยศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพและมาสังเคราะห์และเผยแพร่บนเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (<http://digital-weaving-museum.psu.ac.th>) ผ่านเว็บไซต์ของศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพและวัฒนธรรม www.artsculture.psu.ac.th ซึ่งจากการเว็บไซต์สามารถสรุปผลที่ได้ดังนี้

1. การออกแบบฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

ออกแบบฐานข้อมูลสำหรับผู้ดูแลเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ เพื่อให้ในการบันทึกข้อมูลและการดึงข้อมูลมาเผยแพร่บนเว็บไซต์ ออกแบบฐานข้อมูลโดยใช้ MySQL ในการทำฐานข้อมูลเพื่อสะดวกต่อการ update ข้อมูล ฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ประกอบด้วย ฐานข้อมูลกลุ่มทอผ้า (กลุ่มทอผ้าปฐมภูมิและกลุ่มทอผ้าทุติยภูมิ และการตลาด) ฐานข้อมูลช่างทอผ้า (ช่างทอผ้าและทักษะความชำนาญ) และฐานข้อมูลทะเบียนผ้าทอ (ทะเบียนผ้าทอและภาพ)

2. การออกแบบเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ดิจิทัล

ออกแบบเว็บไซต์โดยโปรแกรม Macromedia Dreamweaver, Macromedia Flash โดยใช้ภาษา PHP เพื่อความสะดวกต่อการ update และเก็บรวบรวมข้อมูล เว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ผ้าทอดิจิทัลมีโครงสร้างต่างๆ ดังนี้

- (1) กลับมาหน้าจอหลัก (Home) ซึ่งจะทำให้สะดวกต่อการกลับไปยังหน้าจอเดิม
- (2) เรื่องราวความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์ (About Us) บอกเล่าความเป็นมาและแรงบันดาลใจในการจัดทำพิพิธภัณฑ์ ตลอดจนความเป็นมาและความสำคัญของการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ดิจิทัล
- (3) ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (Southern Textile) นำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ได้แก่ เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคนิคการทอผ้า และช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ เอกลักษณ์และรูปแบบลวดลายผ้าทอพื้นบ้าน ลักษณะของผืนผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ และผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ จาก 4 แหล่ง เป็นต้น
- (4) นิทรรศการศิลปะ : ลวดลายผ้าทอพื้นบ้าน (The Collections) นำเสนอตัวอย่างภาพลวดลายผ้าทอพื้นบ้าน ที่เก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ มาจัดแสดงในรูปแบบนิทรรศการที่มีการกำหนดเนื้อหาเฉพาะ
- (5) นิทรรศการและข่าว (Exhibition and News) เป็นการนำเสนอนิทรรศการเกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ที่ศูนย์ฯ จัดขึ้นเนื่องในวาระโอกาสต่างๆ

(6) ผลงานวิจัยและบทความ (Research and Report) นำเสนอผลงานวิจัยและบทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

(7) ฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ (Database) นำเสนอเฉพาะฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จาก 4 แหล่ง โดยผู้ที่สนใจเข้าเยี่ยมชมข้อมูลส่วนนี้ต้องลงทะเบียนก่อนจึงจะสามารถเข้าไปดูข้อมูลดังกล่าวได้

(8) แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามออนไลน์ ที่ผู้เยี่ยมชมสามารถกรอกข้อมูลได้โดยตรง และผู้ดูแลเว็บไซต์สามารถตรวจสอบข้อมูลได้

(9) สมุดเยี่ยม (Guest book) เป็นส่วนที่ให้ผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนข่าวสารเกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

(10) เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง (Link) เป็นเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับผ้าทอและพิพิธภัณฑ์ผ้าทอ

2. การทดลองเว็บไซต์

ผลจากการทดลองใช้เว็บไซต์จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 31 คน และจากการทดลองใช้งานจากผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์จำนวน 42 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่เคยใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์มีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในแง่ของความรู้ ความตระหนักในคุณค่าของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ในเรื่องของการส่งเสริมอาชีพ คุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย การเยี่ยมชมเว็บไซต์ทำให้เห็นความหลากหลายของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ทำให้สนใจใช้ผ้าทอหรือผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มากขึ้น ตลอดจนรูปแบบการนำเสนอในเว็บไซต์มีความน่าสนใจ

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การเผยแพร่ข้อมูลเว็บไซต์จำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ และมีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และทันสมัยการณ้ตลอดเวลา เพราะการเพิ่มการประชาสัมพันธ์นั้น ทำให้เว็บไซต์นี้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ตลอดจนสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้สนใจได้มีโอกาเข้ามาศึกษาได้ไม่ว่าจะอยู่ส่วนไหนของโลกก็ตาม

2. ในการนำเสนอภาพผ้าทอควรนำเสนอในรูปแบบอื่น เพื่อป้องกันการคัดลอกภาพ และนำไปใช้ประโยชน์โดยมิชอบ

3. การนำเสนอข้อมูลที่เป็นเนื้อหาผ่านทางเว็บไซต์ เช่น งานวิจัย ซึ่งเป็นสิ่งที่มุ่งนำเสนอเนื้อหาสาระ ดังนั้นในการอ่านผู้เยี่ยมชมควรใช้วิธีการพิมพ์ เพื่อความสะดวกในการอ่าน และไม่ปวดตาจากการอ่านผ่านหน้าจอนานๆ

4. ภายหลังจากการรวบรวมข้อมูลที่มาพออาจจัดทำเป็นวีซีดี เพื่อเผยแพร่ข้อมูลไปยังสถานศึกษาและชุมชนได้ เพื่อให้ผู้สนใจได้มีโอกาเข้าถึงข้อมูลได้อย่างทั่วถึง

กล่าวโดยสรุป พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลออลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ นอกจากจะเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้แล้ว ยังสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมให้แก่ผู้สนใจได้ การจัด

แหล่งเรียนรู้ในลักษณะนี้ทำให้เกิดการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และแพร่หลายทั่วโลก และยังสามารถลดข้อจำกัดในการจัดบริการวิชาการในพิพิธภัณฑ์จริง โดยผู้ที่สนใจเข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้สามารถเปิดชมข่าวสารข้อมูลได้ก่อนเข้าศึกษาในสถานที่จริง ซึ่งเพิ่มความรู้ความเข้าใจผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ได้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงอุตสาหกรรม. ฝ่ายสำรวจอุตสาหกรรมเพื่อกระจายไปยังภูมิภาค. 2527. การสำรวจด้านการตลาดของสินค้าของที่ระลึกเพื่อวางโครงการพัฒนาอุตสาหกรรม ณ เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. อุตสาหกรรมสาร. 27(8) :3-12

ธวัชชัย วงศ์ธนาสุนทร. 2540. แบบแผนการผลิตงานหัตถกรรมทอผ้าพื้นเมือง: กรณีศึกษาหมู่บ้านไทลื้อในจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

บัวรัตน์ ศรีนิล และ คณะ. 2542. โครงการประมวลสถานภาพ วิสัยทัศน์ และ กลยุทธ์ การวิจัยและพัฒนา เพื่อยกระดับผ้าทอพื้นบ้านไทยให้ได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน. กรุงเทพฯ:สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2544. ผ้าพื้นเมือง: การสำรวจผ้าทอพื้นเมือง. โครงการพัฒนาผ้าทอพื้นเมืองในทุกจังหวัดทั่วประเทศ กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปริญ ลักษิตานนท์. 2544. จิตวิทยาและพฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: บริษัท ทิปปิงพอยท์ จำกัด.

วรรณมา ประยุกต์วงศ์ และคณะ. 2546. รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการออกแบบ และพัฒนาฐานข้อมูลการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อการบริหาร ภาคใต้ ส่วนที่ 2 ด้านวิถีชีวิตชุมชน ภูมิปัญญาชาวบ้านและทักษะความชำนาญของคนในชุมชน. สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.

วิบูลย์ สีสวรรณ. 2540. ผ้าพื้นบ้านปักยี่ได้อดีด ปัจจุบัน. อนุสาร อสท. 17(10) , 102 - 104.

วีรวิฑูร มาชะศิริานนท์. 2542 การทำตลาด 23 วิธี. กรุงเทพฯ : บริษัท เอ็กชเปอร์เน็ท จำกัด.

สุนันต์ จิตพิทักษ์. 2525 รายงานการวิจัยเรื่อง ประวัติความเป็นมาของผ้าทอเกาะยอ. สงขลา: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อัมพร ศรีประสิทธิ์. (ม.ป.ป) . ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ จุดประกาย เพื่อการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น.
ศูนย์ส่งเสริมศิลปาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

อัมพร ศรีประสิทธิ์ และ วรรณ ประยุกต์วงศ์. 2545. “แบบแผนการผลิต - จำหน่ายผ้าทอพื้นบ้านและ
ศักยภาพของช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้”. สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 ก.ย. – ธ.ค. 2545. : 287-306.

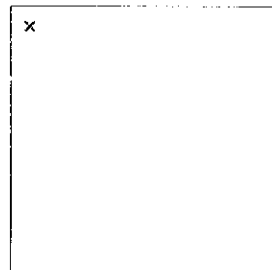
อุดมศึกษา, สำนักงาน, กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ :
โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในกิจกรรมส่งเสริมงานวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อ
พัฒนามาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ระดับชุมชนในผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้. สุราษฎร์ธานี : เค.ที.
กราฟฟิการพิมพ์.

ภาคผนวก ก

ฐานข้อมูลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้

ช่างทอผ้า หน้า 5-9

A7_ รหัสบุคคลทางภูมิปัญญา	6419020101
A02_ รหัสหมู่บ้าน	64190201
A7-1_ชื่อ	นางประไพ
A7-2_นามสกุล	ระบาคี
A7-3_เลขที่บ้าน	94
A7-4_เลขที่หมู่บ้าน	1
A7-5_ชื่อตำบล	ตะกุกเหนือ
A7-6_ชื่ออำเภอ	กิ่งอ.วิภาวดี
A7-7_ชื่อจังหวัด	สุราษฎร์ธานี
A7-8_ประเภทบุคคล	2
A7-9_เพศ	1
A7-10_สถานภาพ	1
A7-11_อายุ	52
A7-12_ศาสนา	1
A7-13_ระดับการศึกษา	
A7-14_ตำแหน่งฐานะในชุมชน	ปอ.กลุ่มทอผ้าท่านหญิง
A7-15_ระดับภูมิปัญญา	2
A7-16_พัฒนาการของภูมิปัญญา	4

ส่วนจัดการข้อมูล

EDIT RECORD

NEW RECORD

DELETE RECORD

276

Enter

|<<<

Back

Next

>>>|

[Home](#) [กลุ่มทอผ้า](#) [ช่างทอผ้า](#) [ความชำนาญ](#) [การตลาด](#) [กลุ่มผ้าทอหัตถภูมิ](#) [ภาพ](#)

ทักษะความชำนาญ(ส่วนที่3) หน้า 14-16

A02_รหัสหมู่บ้าน	
A00_prod_code	
B5-2ปัญหาของวัสดุ	
B6-1_ที่มาเทคโนโลยีการดำเนินงานเชิงนวัตกรรม	

B6-2-1 ถึง B6-2-5_2 การเรียนรู้เพิ่มเติม/รับการส่งเสริม ความจากหน่วยงานใด			
ลำดับที่	รหัสหน่วยงาน	รายละเอียดเกี่ยวกับการอบรม	พ.ศ.
1			
2			
3			
4			
5			

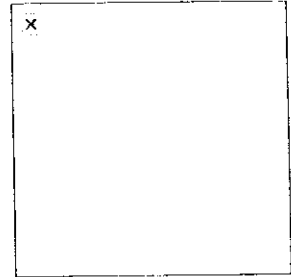
B6-4-1 ถึง B6-7-10-2 ระบุเครื่องมือหลัก							
ลำดับที่	เครื่องมือหลัก	ที่มา	มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่	กี่ครั้ง	เปลี่ยนอย่างไร		
					ครั้งที่1		ครั้งที่2
1					ครั้งที่1		ครั้งที่2
2					ครั้งที่1		ครั้งที่2
3					ครั้งที่1		ครั้งที่2
4					ครั้งที่1		ครั้งที่2
5					ครั้งที่1		ครั้งที่2
6					ครั้งที่1		ครั้งที่2
7					ครั้งที่1		ครั้งที่2
8					ครั้งที่1		ครั้งที่2
9					ครั้งที่1		ครั้งที่2
10					ครั้งที่1		ครั้งที่2

B7-1 ถึง B8-10 ขั้นตอน/กรรมวิธีการผลิต					
ลำดับที่	หัวข้อลำดับขั้นตอน	กรรมวิธีการผลิต	อุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้	ปัญหาที่พบ	เทคโนโลยีที่ต้องการ
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

B6-3_ในกระบวนการผลิตของท่านใช้เครื่องมือหรือไม่

กลุ่มทอผ้า หน้า 1-5

A_หมายเลขแบบลัมภาษาณ	4 1074
A00_รหัสผลิตภัณฑ์	64190201201
A01_รหัสผลิตภัณฑ์เฉพาะ	ผ้าทอ
B1_ชื่อผลิตภัณฑ์หลัก	ผ้าทอมือ
A02_รหัสหมู่บ้าน	64190201
A03_ชื่อหมู่บ้าน	ท่านหญิง
A04_เลขที่หมู่บ้าน	1
A05_ชื่อตำบล	ตะกุดเหนือ
A06_ชื่ออำเภอ	กิ่งอ. ไร่กาดี
A07_ชื่อจังหวัด	สุราษฎร์ธานี
A08_1_ตำแหน่งที่ตั้งหมู่บ้าน N	
A08_2_ตำแหน่งที่ตั้งหมู่บ้าน E	
A08_3_โซน UTM	
A08_4_รายละเอียดข้อมูลที่ทำกรลงพิกัด	
A09_วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์	
A1_ประเภทของภูมิปัญญา	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
A2_ระดับภูมิปัญญา	ประยุกต์
A3_ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาระดับภูมิปัญญาได้มีการปฏิบัติหรือไม่	มีการปฏิบัติ
A3_2_มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติเพื่อห่มทากัน
A4_1_พัฒนาการภูมิปัญญาในอดีต	
A4_2_พัฒนาการภูมิปัญญาในปัจจุบัน	
A5_วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญา	ผ่านกระบวนการอบรม
A6_จำนวนบุคคลในหมู่บ้านที่เป็นต้นภูมิปัญญา	0
A71_รหัสบุคคลทางภูมิปัญญาลำดับที่ 1	6419020101
A72_รหัสบุคคลทางภูมิปัญญาลำดับที่ 2	
A73_รหัสบุคคลทางภูมิปัญญาลำดับที่ 3	
A74_รหัสบุคคลทางภูมิปัญญาลำดับที่ 4	
A75_รหัสบุคคลทางภูมิปัญญาลำดับที่ 5	

ส่วนจัดการข้อมูล

[Home](#) [กลุ่มทอผ้า](#) [ช่างทอผ้า](#) [ความชำนาญ](#) [การตลาด](#) [กลุ่มผ้าทอหัตถกรรม](#) [ภาพ](#)

กลุ่มทอผ้าทอตุยภูมิ

Warning: mysql_num_rows() expects parameter 1 to be resource, boolean given in /home/bannok/db/cloth2.php on line 38

Warning: mysql_fetch_array() expects parameter 1 to be resource, boolean given in /home/bannok/db/cloth2.php on line 40

Page 0

r

กลุ่มทอผ้าทอตุยภูมิ

A01_ชื่อผลิตภัณฑ์เฉพาะ

B1_ชื่อผลิตภัณฑ์หลัก

A00_รหัสผลิตภัณฑ์

A02_รหัสหมู่บ้าน

A03_ชื่อหมู่บ้าน

A04_หมู่ที่

A05_ตำบล

A06_อำเภอ

A07_จังหวัด

A08_แหล่งข้อมูล

A09_ข้อมูลปรับปรุงล่าสุดเมื่อ

ส่วนจัดการข้อมูล

EDIT RECORD

NEW RECORD

DELETE RECORD

0

Enter

|<<<

Back

Next

>>>|

[Home](#) [กลุ่มทอผ้า](#) [ช่างทอผ้า](#) [ความชำนาญ](#) [การตลาด](#) [กลุ่มผ้าทอตุยภูมิ](#) [ภาพ](#)

การตลาด

Page 0

การตลาด หน้า 19-22

เรียงลำดับขายไม่ได้เพราะ C3-3_1 ถึง C3-3_5

ผู้บริโภคมีจำนวนจำกัด		A01_ รหัสผลิตภัณฑ์	34040506
ราคาผลิตภัณฑ์แพง/ต้นทุนการผลิตสูงลำดับที่	0	A02_ รหัสหมู่บ้าน	34040506
ผลิตภัณฑ์ขาดความจำเป็น/การแข่งขันสูงลำดับที่	0	c1_กลุ่มเป้าหมายลูกค้าหรือไม	
ฤดูกาล/ไม่ใช่ช่วงเวลาลำดับที่		c1_2_ ทรานกลุ่มเป้าหมายใด呢	5
สาเหตุอื่นๆลำดับที่			
กลุ่มเป้าหมาย			
C1_2_1_คนในชุมชนท้องถิ่น			
C1_2_2_คนในเมืองใหญ่และกทม.			
C1_2_3_นักท่องเที่ยว			
C1_2_4_ส่งออกต่างประเทศ			
C1_2_5_ทั่วไปเจาะจง	1		
ขายได้เดือนระหว่างเดือน C3-1_1_1 ถึง C3-1_1_12		ขายไม่ได้เดือนระหว่างเดือน C3-1_2_1 ถึง C3-1_2_12	
มกราคม	กรกฎาคม	มกราคม	กรกฎาคม
กุมภาพันธ์	สิงหาคม	กุมภาพันธ์	สิงหาคม
มีนาคม	กันยายน	มีนาคม	กันยายน
เมษายน	ตุลาคม	เมษายน	ตุลาคม
พฤษภาคม	พฤศจิกายน	พฤษภาคม	พฤศจิกายน
มิถุนายน	ธันวาคม	มิถุนายน	ธันวาคม

C3-3_ขายได้เพราะ 5
C3-3_ขายไม่ได้เพราะ

เรียงลำดับขาดเพราะ C3-2_1 ถึง C3-2_6

ราคาถูกลำดับที่	0
คุณภาพดีลำดับที่	0
เทคนิคการขายลำดับที่	0
วัตถุประสงค์ดีกว่าลำดับที่	0
เทศกาลฤดูอากาศลำดับที่	1
อื่นๆ ลำดับที่	0

C2_ผู้ให้ผลิตภัณฑ์	2
C2_2_1_เพศของกลุ่มผู้ใช้	3
C2_2_2_วัยของกลุ่มผู้ใช้	3
C3_1_การขายผลิตภัณฑ์	3
C3_4_ผลผลิตเชิงบวกกับความต่อเนื่องการหรือไม่	1
C3_5_มีผู้ผลิตสินค้าเดียวกันในจังหวัดท่านที่รวม	2
C4-3-1_แหล่งขายปลีก	1

% ขายปลีก C4-3-1_1 ถึง C4-3-1_4	
ขายที่แหล่งผลิต%	100
ขายที่ร้านค้าในหมู่บ้าน%	0
ขายที่ตลาด%	0
ขายออกร้าน%	0

C3-6_มีความรู้เกี่ยวกับคู่แข่งหรือไม่	3
C3-6_2_ความรู้ที่ทราบเกี่ยวกับคู่แข่ง	
C3-7_ถ้าจะเพิ่มการแข่งขันในตลาด	2
C4-1_มูลค่าการขายประมาณ	32767
C4-2_วิธีการจำหน่าย/ขายผลิตภัณฑ์	1
C4-2_3_ระบุ % การขายส่ง	0

% กลุ่มลูกค้าที่ซื้อ	
C4-3-2-1_ขายปลีกให้ลูกค้าประจำ%	0
C4-3-2-2_ขายปลีกให้ลูกค้าทั่วไป%	100
C4-4_แหล่งขายส่ง	
C4-4_1_ลูกค้าที่ซื้อที่แหล่งผลิตมาจาก	

การตลาด

C4-4_2_นำไปสู่ลูกค้าโดยตรง		C4-4_1_1_ลูกค้าในจังหวัด %	0
C4-4_2_1_ลูกค้าในจังหวัด%	0	C4-4_1_21_ลูกค้าต่างจังหวัด %	0
C4-4_2_21_ลูกค้าต่างจังหวัด%	0	C4-4_1_22_ระบุจังหวัด	
C4-4_2_22_ระบุจังหวัด		C4-4_1_31_ลูกค้าต่างประเทศ %	0
C4-4_2_31_ลูกค้าต่างประเทศ%	0	C4-4_1_32_ระบุประเทศ:	
C4-4_2_4_ส่งออกผ่านตัวแทน%	0	C4-4_1_41_ลูกค้าอื่นๆ %	0
C4-4_2_51_ลูกค้าอื่นๆ%	0		

C4-5_แนวโน้มการตลาด:	2
C4-5_1_ตลาดจำกัดเฉพาะ:	
C4-6_วิธีการแสวงหาลูกค้าใหม่ หรือลูกค้าใหม่:	31
C4-6_3_โฆษณา ประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อ	
C4-7_ที่ผ่านมาได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบหรือไม่:	2
C4-7_1_ไม่มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนเฉพาะ:	
C4-7_2_มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์:	3

สนใจกรข้อมูล

EDIT RECORD

NEW RECORD

DELETE RECORD

0

Enter

|<<<

Back

Next

>>>|

Home กลุ่มทอผ้า ช่างทอผ้า ความชำนาญ การตลาด กลุ่มผ้าทอทศวิทย ภาพ

เพิ่มภาพ

รหัสผลิตภัณฑ์	41030302201
รหัสหมู่บ้าน	41030302
รหัสภาพ	proc4103030220109
วันที่เก็บภาพ	0000-00-00 00:00:00

ส่วนจัดการข้อมูล

EDIT RECORD

NEW RECORD

DELETE RECORD

500

Enter

|<<<

Back

Next

>>>|

Home กลุ่มท่อผ้า ข้างท่อผ้า ความชำนาญ การตลาด กลุ่มผ้าทอหัตถิยภูมิ ภาพ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามสำหรับการ **try-out**

แบบสอบถามเพื่อการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ดิจิทัล

- คำชี้แจง 1. แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพิพิธภัณฑ์ดิจิทัลผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้
จัดทำขึ้นเพื่อการปรับปรุงและแก้ไขเว็บไซต์
2. ภายหลังจากท่านเข้าชมเว็บ <http://digital-weaving-museum.psu.ac.th/dwm> แล้วกรุณาตอบ
ข้อมูลลงในแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและแก้ไขต่อไป

มาทำความรู้จักกันหน่อยนะ

1) เพศ

- หญิง ชาย

2) อายุ

- < 15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี 26-30 ปี
 31-35 ปี 36-40 ปี 40 ปี ขึ้นไป

3) อาชีพ

- นักเรียน/นักศึกษา ราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 ลูกจ้างภาคเอกชน เจ้าของกิจการ/ค้าขาย อื่นๆ.....

4) การศึกษา

- กำลังศึกษาอยู่
 ประถมศึกษา มัธยมต้น มัธยมปลาย หรือ ปวช. มหาวิทยาลัย หรือ ปวส.
 สำเร็จการศึกษาระดับ
 ประถมศึกษา มัธยมต้น มัธยมปลาย หรือ ปวช. ปริญญาตรีหรือ ปวส. สูงกว่าปริญญาตรี

5) ภูมิลำเนา

- ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก

6) ปัจจุบันอาศัยในจังหวัด.....ภาค.....

7) ท่านเคยใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้หรือไม่ (เลือกตอบได้หลายข้อ)

- ไม่เคยใช้
 เคยใช้: แหล่งทอ เกาะยอ นาหมื่นศรี พุมเรียง ยกนคร จวนตานี อื่นๆ

8) รูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ที่ท่านเลือกใช้ (เลือกตอบได้หลายข้อ)

- ผ้าผืนเอกประสงค์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าเช็ดหน้า ผ้าพันคอ
 ผ้าขาวม้า/โสร่ง ผ้าปูโต๊ะ ผ้าคลุมไหล่ อื่นๆ.....

9) หลังจากชม Web แล้วท่านมีความคิดเห็นต่อ Web นี้อย่างไร (กา ✓ หน้าช่องตามความคิดเห็นของท่าน)

หัวข้อในการประเมิน	ความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านคิดว่ารูปแบบการจัด Web มีความน่าสนใจ ข้อเสนอแนะ.....					
2. ท่านคิดว่าเนื้อหาใน Web มีความน่าสนใจ ข้อเสนอแนะ.....					
3. ท่านได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ข้อเสนอแนะ.....					
4. ท่านได้รับความรู้ความเข้าใจกรรมวิธีการทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้ ข้อเสนอแนะ.....					
5. ท่านคิดว่าผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มีความสวยงาม ข้อเสนอแนะ.....					
6. ท่านคิดว่าผ้าพื้นบ้านภาคใต้มีความเกี่ยวข้องกับศิลปะและ วัฒนธรรมภาคใต้ ข้อเสนอแนะ.....					
7. ท่านคิดว่าการใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้แสดงความเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น ข้อเสนอแนะ.....					
8. ท่านคิดว่าการใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จะช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อเสนอแนะ.....					
9. ท่านมีสนใจ/ ต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ ข้อเสนอแนะ.....					
10. โดยภาพรวมท่านเห็นว่า Web นี้ มีประโยชน์ ข้อเสนอแนะ.....					

10. ท่านมีความคิดเห็นต่อหัวข้อต่อไปนี้อย่างไรบ้าง

1. ความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์		ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ประวัติความเป็นมา	- การจัดรูปแบบอักษร					
	- การจัดรูปแบบภาพ					
	- การจัดรูปแบบของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของภาพประกอบ					
ข้อเสนอแนะ.....						
.....						
2. ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้		ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	- การจัดรูปแบบอักษร					
	- การจัดรูปแบบภาพ					
	- การจัดรูปแบบของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของภาพประกอบ					
ข้อเสนอแนะ.....						
.....						
3. The Collection		ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.1 ลวดลายบนลายผ้า	- การจัดรูปแบบอักษร					
	- การจัดรูปแบบภาพ					
	- การจัดรูปแบบของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของภาพประกอบ					
3.2 ดอกไม้ในลายผ้า	- การจัดรูปแบบอักษร					
	- การจัดรูปแบบภาพ					
	- การจัดรูปแบบของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของภาพประกอบ					
ข้อเสนอแนะ.....						
.....						

4. Exhibition and news		ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.1 Exhibition	- การจัดรูปแบบอักษร					
	- การจัดรูปแบบภาพ					
	- การจัดรูปแบบของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของภาพประกอบ					
4.2 News	- การจัดรูปแบบอักษร					
	- การจัดรูปแบบภาพ					
	- การจัดรูปแบบของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของภาพประกอบ					

ข้อเสนอแนะ.....

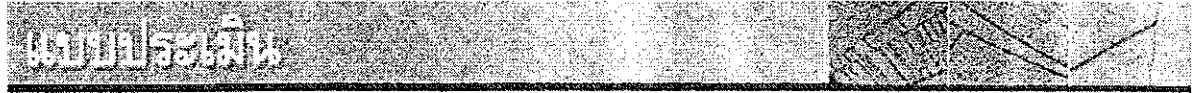
5. ผลงานวิจัยและบทความอื่นๆ		ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.1 Research	- การจัดรูปแบบอักษร					
	- การจัดรูปแบบภาพ					
	- การจัดรูปแบบของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของภาพประกอบ					
5.2 Report	- การจัดรูปแบบอักษร					
	- การจัดรูปแบบภาพ					
	- การจัดรูปแบบของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของเนื้อหา					
	- ความเหมาะสมของภาพประกอบ					

ข้อเสนอแนะ.....

12. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามออนไลน์

[ผลการประเมิน]

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประเมิน

เพศ

อายุ

อาชีพ

การศึกษา

ภูมิลำเนา

ท่านเคยใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จากแหล่งใดบ้าง (เลือกตอบได้หลายข้อ)

เคยใช้

เกาะชอ นานมื่นศรี พุมเรียง ยกนคร

พัทลุง (ลานข่อย) จวนดาญี อื่นๆ ระบุ

รูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านที่ท่านเลือกใช้ (เลือกตอบได้หลายข้อ)

ผ้าผืนเอนกประสงค์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าเช็ดหน้า/ผ้าพันคอ/ผ้าคลุมไหล่

ผ้าขาวม้า/ใส่รอง ผ้าปูโต๊ะ อื่นๆ

การประเมิน

หัวข้อในการประเมิน

ระดับความเห็น

1. ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	ให้คะแนน
2. ท่านเห็นความหลากหลายของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จากแหล่งต่างๆ	ให้คะแนน
3. ท่านคิดว่าผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มีความประณีตสวยงาม	ให้คะแนน
4. ท่านคิดว่าผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มีความเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมภาคใต้	ให้คะแนน
5. ท่านอยากเห็นคนไทยนิยมหันมาใช้ผ้าไทยมากขึ้น	ให้คะแนน
6. ท่านมีความสนใจ/ต้องการใช้ผ้าทอหรือผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้	ให้คะแนน
7. การใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้	ให้คะแนน
8. การใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้	ให้คะแนน
9. การใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จะช่วยส่งเสริมอาชีพให้กลุ่มทอผ้าหรือสมาชิกในท้องถิ่น	ให้คะแนน
10. ท่านคิดว่าเนื้อหาและภาพประกอบในเว็บไซต์มีความเหมาะสม	ให้คะแนน
11. ท่านคิดว่ารูปแบบการนำเสนอในเว็บไซต์มีความน่าสนใจ	ให้คะแนน
12. โดยภาพรวมท่านคิดว่าเว็บไซต์นี้มีประโยชน์โดยรวม	ให้คะแนน

บันทึกข้อมูล

ภาคผนวก ง

ผลการประเมินจากแบบสอบถามออนไลน์

[แบบประเมิน]

ผู้ตอบแบบประเมินทั้งหมด 42 คน

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประเมิน

1. เพศ

ชาย (7 :: 16.67%)

หญิง (35 :: 83.33%)

2. อายุ

น้อยกว่า 15 ปี (0 :: 0%)

16-20 ปี (2 :: 4.76%)

21-25 ปี (6 :: 14.29%)

26-30 ปี (22 :: 52.38%)

31-35 ปี (9 :: 21.43%)

36-40 ปี (1 :: 2.38%)

มากกว่า 40 ปี (2 :: 4.76%)

3. อาชีพ

นักเรียน/นักศึกษา (4 :: 9.52%)

ราชการ/รัฐวิสาหกิจ (25 :: 59.52%)

ลูกจ้างภาคเอกชน (6 :: 14.29%)

เจ้าของกิจการ/ค้าขาย (2 :: 4.76%)

อื่นๆ (5 :: 11.9%)

4. การศึกษา

ประถมศึกษา (1 :: 2.38%)

มัธยมศึกษาตอนต้น (1 :: 2.38%)

มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. (1 :: 2.38%)

ปริญญาตรี หรือ ปวส. (17 :: 40.48%)

สูงกว่าปริญญาตรี (22 :: 52.38%)

5. ภูมิลำเนา

ภาคเหนือ (1 :: 2.38%)

ภาคกลาง (3 :: 7.14%)

ภาคใต้ (36 :: 85.71%)

ภาคตะวันออก (0 :: 0%)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2 :: 4.76%)

ภาคตะวันตก (0 :: 0%)

6. เคยใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จากแหล่งใดบ้าง

ไม่เคยใช้ (12 :: 28.57%)

เคยใช้ (30 :: 71.43%)

เกาะยอ (16 :: 53.33%)

นาหมื่นศรี (6 :: 20%)

พุมเรียง (7 :: 23.33%)

ยกนคร (3 :: 10%)

พัทลุง (ลานข่อย) (6 :: 20%)

จวนตานี (0 :: 0%)

แหล่งอื่นๆ

:: แพรกหา

:: แพรกหา พัทลุง

7. รูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ที่เลือกใช้

ผ้าผืนเอนกประสงค์ (20 :: 47.62%)

เสื่อผ้าสำเร็จรูป (11 :: 26.19%)

ผ้าเบ็ดหน้า/ผ้าพันคอ/ผ้าคลุมไหล่ (18 :: 42.86%)

ผ้าขาวม้า/โสร่ง (9 :: 21.43%)

ผ้าปูโต๊ะ (3 :: 7.14%)

อื่นๆ (3 :: 7.14%)

ผลการประเมิน

1. ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ [145/210, 69.05% คะแนน]

มากที่สุด (5 :: 11.9%)

มาก (18 :: 42.86%)

ปานกลาง (11 :: 26.19%)

น้อย (7 :: 16.67%)

:: พิพจน์ข้อเท็จจริงที่หาข้อพิพาทบ้านภาคใต้ :: -- แบบประเมิน

- น้อยที่สุด (1 :: 2.38%)
2. ท่านเห็นความหลากหลายของผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จากแหล่งต่างๆ [159/210, 75.71% คะแนน]
- มากที่สุด (9 :: 21.43%)
มาก (18 :: 42.86%)
ปานกลาง (12 :: 28.57%)
น้อย (3 :: 7.14%)
- น้อยที่สุด (0 :: 0%)
3. ท่านคิดว่าผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มีความประณีตสวยงาม [174/210, 82.86% คะแนน]
- มากที่สุด (14 :: 33.33%)
มาก (20 :: 47.62%)
ปานกลาง (8 :: 19.05%)
น้อย (0 :: 0%)
- น้อยที่สุด (0 :: 0%)
4. ท่านคิดว่าผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมภาคใต้ [186/210, 88.57% คะแนน]
- มากที่สุด (21 :: 50%)
มาก (18 :: 42.86%)
ปานกลาง (3 :: 7.14%)
น้อย (0 :: 0%)
- น้อยที่สุด (0 :: 0%)
5. ท่านอยากเห็นคนไทยนิยมหันมาใช้ผ้าไทยมากขึ้น [190/210, 90.48% คะแนน]
- มากที่สุด (23 :: 54.76%)
มาก (18 :: 42.86%)
ปานกลาง (1 :: 2.38%)
น้อย (0 :: 0%)
- น้อยที่สุด (0 :: 0%)
6. ท่านมีความสนใจ/ต้องการใช้ผ้าทอหรือผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ [154/210, 73.33% คะแนน]
- มากที่สุด (5 :: 11.9%)
มาก (19 :: 45.24%)
ปานกลาง (17 :: 40.48%)
น้อย (1 :: 2.38%)
- น้อยที่สุด (0 :: 0%)
7. การใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้ [179/210, 85.24% คะแนน]
- มากที่สุด (16 :: 38.1%)
มาก (21 :: 50%)
ปานกลาง (5 :: 11.9%)
น้อย (0 :: 0%)
- น้อยที่สุด (0 :: 0%)
8. การใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้ช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ [188/210, 89.52% คะแนน]
- มากที่สุด (24 :: 57.14%)
มาก (16 :: 38.1%)
ปานกลาง (1 :: 2.38%)
น้อย (0 :: 0%)
- น้อยที่สุด (1 :: 2.38%)
9. การใช้ผ้าทอพื้นบ้านภาคใต้จะช่วยส่งเสริมอาชีพให้กลุ่มทอผ้าหรือสมาชิกในท้องถิ่น [195/210, 92.86% คะแนน]
- มากที่สุด (29 :: 69.05%)
มาก (11 :: 26.19%)
ปานกลาง (2 :: 4.76%)
น้อย (0 :: 0%)
- น้อยที่สุด (0 :: 0%)
10. ท่านคิดว่าเนื้อหาและภาพประกอบในเว็บไซต์มีความเหมาะสม [158/210, 75.24% คะแนน]
- มากที่สุด (6 :: 14.29%)
มาก (21 :: 50%)
ปานกลาง (14 :: 33.33%)
น้อย (1 :: 2.38%)
- น้อยที่สุด (0 :: 0%)
11. ท่านคิดว่ารูปแบบการนำเสนอในเว็บไซต์มีความน่าสนใจ [149/210, 70.95% คะแนน]
- มากที่สุด (4 :: 9.52%)
มาก (16 :: 38.1%)
ปานกลาง (21 :: 50%)
น้อย (1 :: 2.38%)
- น้อยที่สุด (0 :: 0%)
12. โดยภาพรวมท่านคิดว่าเว็บไซต์นี้มีประโยชน์โดยรวม [166/210, 79.05% คะแนน]
- มากที่สุด (9 :: 21.43%)
มาก (28 :: 66.67%)
ปานกลาง (2 :: 4.76%)

:: พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ :: -- แบบประเมิน

น้อย (0 :: 0%)

น้อยที่สุด (3 :: 7.14%)